

Nr. 9 (145)
Anul VII
1 martie 1958
**CU TOȚII
LA VOT!**
Fotografie
de S. STEINER

Biblioteca Centrală
Regiunii a
Hunedoara-Deva

**SPRE CENTRUL
DE VOTARE N° 5.**

**SPRE CENTRUL
DE VOTARE N° 5.**

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

CANDIDATI ai F.D.P. DIN ORAȘUL BUCUREȘTI

Desene de
Justina POPESCU

Prof. acad. Nicolae Lupu,
candidat în circumscrip-
ția electorală orășeneas-
că nr. 105.

Cruceanu Aurica, fila-
loare la uzinele „7
Noembrie”, candidată
în circumscripția elec-
torală orășenească nr.
175.

Ungureanu Mircea,
strungar la uzinele
„Timpuri Noi”, can-
didat în circumscrip-
ția electorală orășe-
nească nr. 167.

Sedi Giuk-Rippell, oc-
trită la Teatrul Evre-
esc de Stat, candidată
în circumscripția e-
lectorală orășenească
nr. 211.

Leghendi Martin, me-
canic la „Electroapa-
ratură”, candidat în cir-
cumscripția electorală
orășenească nr. 129.

ÎN AJUN

Ultimele pregătiri în vederea desfășurării în cele mai bune condițiuni a alegerilor de deputați în organele locale ale puterii de stat. Ca de altfel în întreaga campanie electorală, și la aceste ultime pregătiri cetățenii și-au adus aportul lor, participând la amenajarea secțiilor

Votez

de Dragoș VICOL

*Votez pentru lumină, lumina care arde
în inimi, creatoare și pură ca un har,
O păd răsrîntă-n ochii milioanei de oameni,
Pe frunțile pădurii și-n ape de cleștar.*

*Votez pentru această nebănuită mină
Ce s-a toit în codri bătrîni și nesfrșiți,
Pentru funicularul ce poartă peste abisuri
Manganul smuls din coasta străvechilor Arșiți.*

*Votez pentru copiii ce ies zburdînd din școală
Și pentru pruncii care abia acum se nasc,
Pentru șoseaua care mă poartă-n largul țării
Și pentru cartea care îmi tесе de sub teasc.*

*Votez pentru dreptatea ce țîlcuri noi dînd vieții
Ciobanii îi poartă alături de-nvățați.
Votez pentru porumbul cu roadă îndoită,
Pentru cabana nouă crescută în Carpați.*

*Votez pentru-nstrunarea basadelor uitate
În care arde chipul lui Toma Alîmos,
Votez pentru belsugul de poame și de struguri
Din care izvorăște oînul gustos și roș.*

*Votez pentru atîtea victorii cîștigate,
Votez și pentru acelea pe care le rîdnesc.
Și votul meu înseamnă încredere și luptă,
Și votul meu înseamnă: „Partid îți mulțumesc”.*

de votare, la pavoazarea și decorarea lor, la pregătirea cabinelor de vot. Fotografiiile de mai jos înăășează cîteva aspecte de la pre-
gătirile secției de votare din localul Institutu-
lui de Istorie al Academiei R.P.R. (ralonul
I. V. Stăin din București).

Hai să-ncingem hora

Versuri:
CONSTANTIN TEODORI

Muzica:
LAURENȚIU PROFETA

Prestissimo $\text{♩} = 208$ *giocoso*

sf-p. Lai, lai, lai, lai, lai, lai, lai, lai. *non leg. p.* 1. Mîn - dră-i
2. Să - ne
3. Rod - bo -

ta - ra și bo - ga - tă Dragi mi-s ce-i ce-o
creas - că toți co - pii - i Cu bu - Jori în
gat - să poar - te gli - a. Să ne fi - e

f-p. stă - pi - nesc Lor le dau i - ni - ma
o - bră - jor, Creas - că floa - rea - bu - cu -
vor - ba - cînt, Pe - cea cu pri - e - te -

tă - tă Și-al meu cîn - tec ti - ne - resc.
ri - ei Pen - tru o - mul mun - ci - tor.
ni - a Și-și dea mi - na, pe pă - mînt.

REFREN

marcato Hai să-ncin - gem ho - ra Să por - neas - că

cresc. jo - cu-n le - ge *ffmarcate* Astăzi - ța - ra-n - trea - gă

I. II. Vred - nici fii a' - le - ge *sf* Lai, lai, lai, lai,

III. *fp* lai, lai, lai, lai. *sf ffmarcate sf* Lai, lai, lai, lai. *sf* lai.

CANDIDATI
ai F. D. P.
DIN REGIUNEA BACĂU

Desene de Eva CERBU

Bortă Ianoș, membru în G. A. C. „Horia, Cloșca și Crișan”, candidat în circumscripția electorală comunală nr. 4, Cîrlești.

Anoaica Pantelimon, maistru mecanic la Bicăz „Tunel-întrare”, candidat în circumscripția electorală comunală nr. 36, Bicăz.

Olaru Ion, responsabilul restaurantului „Pătîniș”-Bicăz, candidat în circumscripția electorală comunală nr. 8, Bicăz-ciment.

Ing. Chivu Ion, directorul fabricii „Steaua Roșie”-Bacău, candidat în circumscripția electorală orașenească „Steaua Roșie”.

Puiu Maria, urzitoare la fabrica „Proletarul”, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 69.

I.

Mîndră-i țara și bogată,
Dragi mi-s cei ce-o stăpînesc;
Lor le dau inima toată
Și-al meu cîntec tineresc.

Refren

Hai să-ncingem hora
Să pornească jocu-n lege!
Astăzi țara-ntreagă
Vrednici fii alege.

II.

Să ne crească toți copiii
Cu bujori în obrăjor,
Crească floarea bucuriei
Pentru omul muncitor!

Refren

III.

Rod bogat să poarte glia,
Să ne fie vorba cînt,
Pacea cu prietenia
Să-și dea mîna, pe pămînt!

Refren

CANDIDATI
ai F. D. P.
 DIN
REGIUNEA BAI A MARE

Desene de ERDŐS Pál

Petru Boiceanu, minier la întreprinderea „Petre Gheorghe”, candidat în circumscripția electorală regională nr. 3, Săsar — Baia Mare.

Meszáros Stefan, muncitor metalurgist la „uzinele „Gh. Gheorghiu-Dej”, candidat în circumscripția electorală regională nr. 2, Baia Mare.

Liana Sandra Popescu, artistă la Teatrul de Stat-Baia Mare, candidată în circumscripția electorală regională nr. 6, Ferneziu.

Dumitru Rațiu, secretarul Comitetului Executiv al Statului popular regional Baia Mare, candidat în circumscripția electorală regională nr. 22, Andrid.

Ing. Petru Vlad, directorul Trustului minier Baia Mare, candidat în circumscripția electorală regională nr. 76, Suciu.

**PRIMUL
 BIS !**

— Premiul I la Agrigento —

Imaginile fotografice de față, în care recunoașteți spumoasele noastre marame, iile și fotele bătute cu fir, în care regăsiți familiarele figuri ale dansatorilor și cântăreților Ansamblului Sfatului Popular al Capitalei, nu sînt făcute de vreun fotoreporter al „Flacării”. Ele ne-au sosit tocmai din Roma, unde grupul nostru folcloric a poposit după ce a obținut strălucitul succes la Concursul Internațional de Folclor de la Agrigento. Fără îndoială, cei care au avut cîndva ideea de a numi acest concurs sărbătoare a „Migdalului înflorit” nu au fost lipsiți de simț poetic. În fața Templului Concordiei din Agrigento, acolo unde se deschide admirabila priveliște a Văii Templelor parfumată de mirosul amărui al florilor de migdal și mandarin, dansatorii noștri au jucat în ritm îndrăcit „Călușarii” și „Dansul de pe Someș”, cântăreții din nai au fluierat „Ciocrlia”, obținînd primul bis din istoria acestei prietenești întreceri artistice. Și, o dată cu el, Premiul I al Concursului (macheta în aur a Templului lui Castor și Pollux) și admirația neprețuită, exprimată la modul cel mai meridional cu puțință al italienilor. „Cel mai bun grup folcloric din concurs” — cum a fost denumit ansamblul nostru — a poposit apoi la Palermo, la Paterno, la Taormina și la Roma, smulgînd pretutindeni aceleași aplauze entuziaste, aceeași prețuire: „Bravo romnilor!”

CANDIDATI
ai F.D.P.
DIN
REGIUNEA BUCUREȘTI

Desene de Eugenio IFTODE

Dr. Tomescu Lucretia, medic la policlinica orașului Giurgiu, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 32, Giurgiu.

Otomega Alexandru, tractorist și combiner la G.A.S. Giurgiu, candidat în circumscripția electorală comunală nr. 25, comuna Dimitrie Cantemir, raionul Giurgiu.

Cazacu Ștefana, membră a întovărășirii agricole „Sabaru” din Sintești, candidată în circumscripția electorală comunală nr. 7, Sintești, raionul Vidra.

Barbu Meliade, președintele G. A. C. „Tudor Vladimirescu”-Vidra, candidat în circumscripția electorală comunală nr. 1, Vidra.

General Neagu Andrei, vicepreședintele A. V. S. A. P., candidat în circumscripția electorală regională nr. 22, com. Sfintu Gheorghe, raionul Urziceni.

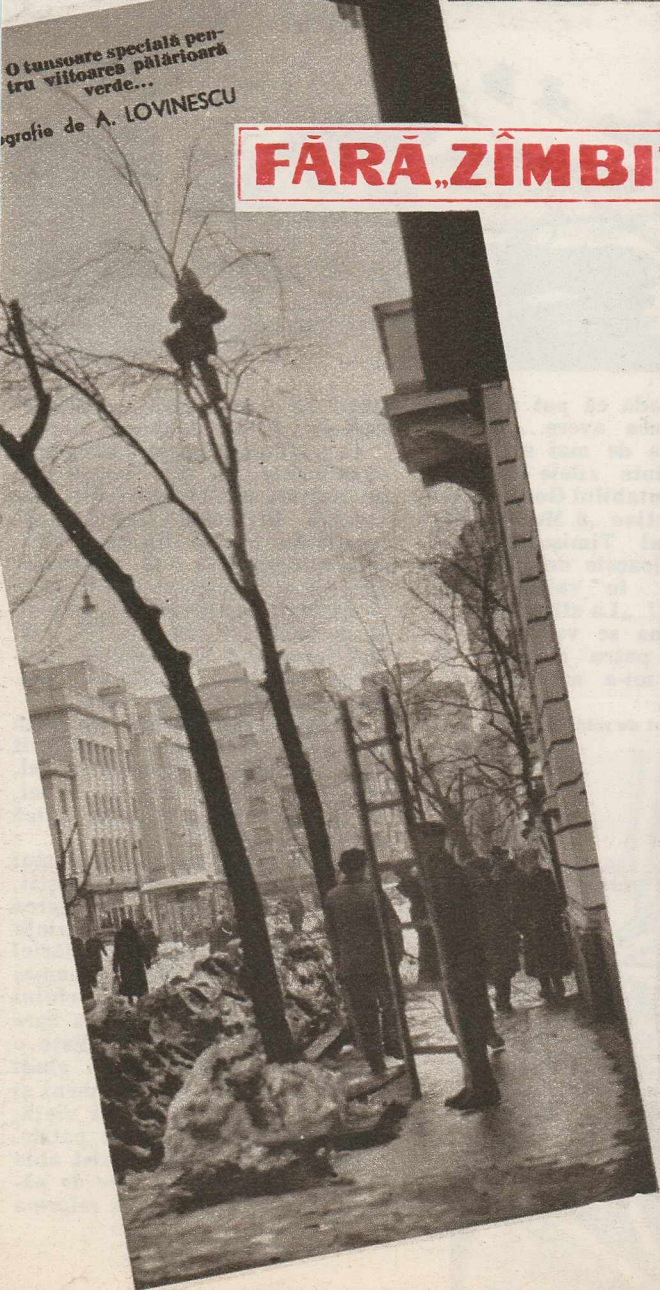
Ce faină e școala nouă!...
Fotografie de S. STEINER

Instantaneul unui „Zîmbiți, vă rog!”
Fotografie de A. LOVINESCU

În așteptarea PARTII
Fotografie de S. STEINER

O tunsoră specială pentru viitoarea pălărie verde...
Fotografie de A. LOVINESCU

Iarnă cu contradicții...
Fotografie de S. STEINER

FĂRĂ „ZÎMBIȚI, VĂ ROG!”

**CANDIDATI
ai F.D.P.
DIN REGIUNEA CLUJ**

Desene de Mircea VRĂMIR

Prof. Constantin Dăicovici, rectorul Universității „V. Babeș” din Cluj, candidat în circumscripția electorală regională nr. 13, Cluj.

Prof. Tokács Ludovic, rectorul Universității „Bolyai” din Cluj, candidat în circumscripția electorală regională nr. 97, Luduș.

Maria Mișca, muncitoare la fabrica „Industria Alimentară” din Cluj, candidată în circumscripția electorală regională nr. 7, Cluj.

Dumitru Mircea, scriitor, redactor-șef al revistei „Tribuna”, candidat în circumscripția electorală regională nr. 109, Cămărași.

Tompos Iosif, muncitor metalurgist la Atelierele C.F.R. „16 Februarie” - Cluj, candidat în circumscripția electorală regională nr. 1, Cluj.

DE 16 ori mai mult!

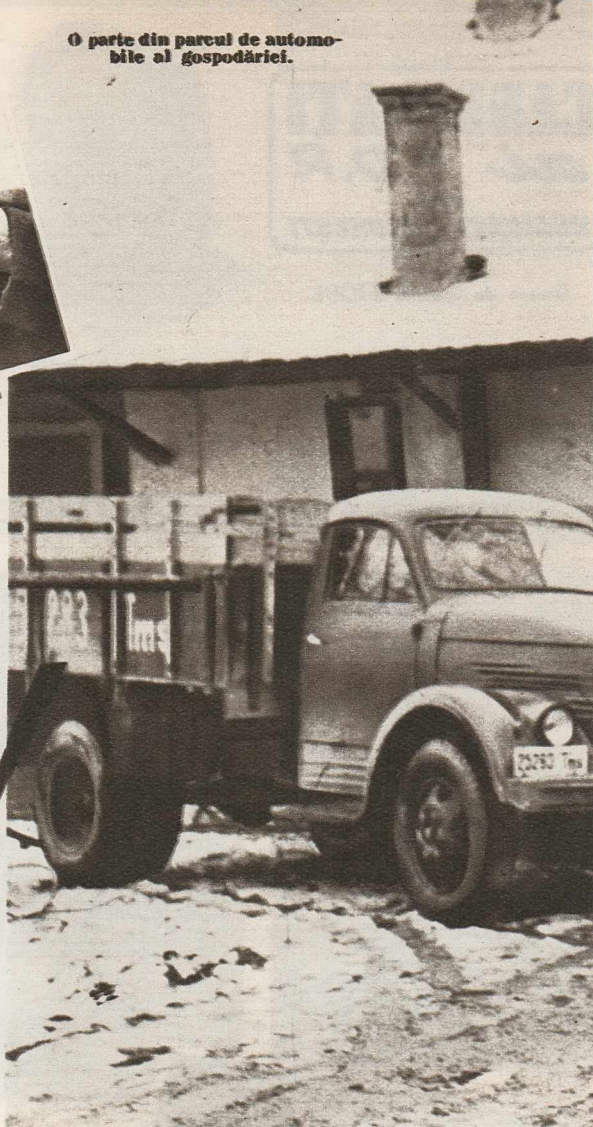
Nicolae Supuran

Reportaj de E. IAROVICI
Fotografiile autorului

Mihai Rohaci

O parte din parcul de automobile al gospodăriei.

Sunt mai puțin de 10 ani de atunci. Mă nimerisem într-un sat din apropierea Rîmnicului Sărat, unde abia luase ființă o gospodărie agricolă colectivă. Era prima pe care aveam prilejul s-o cunosc și eram tare curios să văd ce se petrece acolo.

Sediul gospodăriei se instalase în fostul conac al unei moșii expropriate. Pe vremuri, veneau aici țărani din împrejurimi — prin ianuarie, februarie, când li se termina de obicei porumbul — să ceară de la boier, cu împrumut, de-ale gurii, pentru ei și copiii lor. Boierul, pîndindu-i de la căldură, îi lăsa în toiul iernii să aștepte în ogradă ore și zile întregi. Și abia apoi îi primea, rebegiți de frig, vlăguși, prinzindu-i în plasa lui de tocmeli. „Că vedeți voi, când sinteți la greu, tot eu vă ajut” — le spunea. Țăranii nu aveau de ales. Cu nădejdea, mereu dezmințită, într-un an nemaipomenit de mînos, când vor putea să se scuture de datorii, se încureau din ce în ce mai rău în cursa hoțască întinsă de boier.

Cînd m-am aflat la acea colectivă, se ținea tocmai o ședință a comitetului de conducere. Îmi amintesc că, printre altele, oamenii trebuiau să hotărască ce să facă cu niște bani, o sumă destul de frumoasă pe care o primiseră de la stat cu împrumut. Să cumpere vaci? Să cumpere cai? Sau mai bine niște porci? Să construiască un grajd mare sau o remiză pentru unelte?

Îi vedeam pe acești oameni — care în viața lor nu avuseseră de-a face cu atîția bani — cum se sfiau să facă propuneri, cum se frămîntau, cum parcă nu le

Grajdurile pentru vaci.

venea să creadă că pot dispune de o asemenea avere...

Intimplarea de mai sus mi-a venit în minte zilele trecute, în timp ce contabilul Gospodăriei agricole colective „8 Martie” din Biled (raionul Timișoara) îmi enumera mijloacele de bază ale gospodăriei, în valoare de 3.522.912 lei! „La sfîrșitul anului 1958 suma se va ridica la aproximativ patru milioane și jumătate” — mi-a mai spus el,

după ce a examinat investițiile care se vor face în cursul anului.

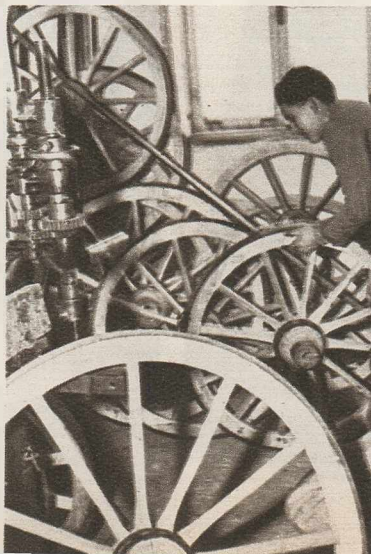
Ce puțini ani despart cele două evenimente, ce cale lungă însă au parcurs colectivității din țara noastră în acest răstimp! Să comparăm cifrele din anul 1950, anul înființării G.A.C. „8 Martie” din Biled, cu cifrele de azi: 1950 — 51 familii, 219 hectare, mijloace de bază: lei 219.410. lei. Azi: 684 familii, 2.909 hectare, mijloace de bază: 3.522.912 lei. Adică de 16 ori mai mari!

Cresterea mijloacelor de bază se răsfrînge în mod nemijlocit asupra valorii zilei-muncă. Astfel, în 1950, aceasta era de 22 lei, iar în 1957 a ajuns la 40 lei, adică aproape la dublu.

Cifrele spun multe. Cînd stai însă de vorbă cu colectivității, înțelegi parcă și mai bine marea schimbare ce s-a petrecut în viața satului, de la apariția gospodăriei agricole colective. Nu este numai o problemă a ridicării nivelului de trai material al acelor care au intrat în gospodărie. Este o răsturnare a felului de a gîndi despre pămînt, despre oameni și animale, despre știință și viață, despre politică și despre patrie.

Iosif Ung este colectivist abia din 1956. A avea 5 hectare de pămînt, cu cele primite la reforma

Atelierul de rotărie.

**DIN MIJLOACELE DE BAZĂ
ALE G.A.C. „8 MARTIE”
COMUNA BILED, RAIONUL
TIMIȘOARA**

- 1 grajd pentru 80 vaci
 - 1 grajd pentru 65 vaci
 - 2 grajduri pentru 100 cai
 - 3 maternități pentru 75 scroafe
 - 2 îngrășători pentru 200 porci
 - 2 magazii pentru 160 vagoane cereale
 - 4 pătele pentru 240 vagoane porumb
 - 1 seră pentru legume, de 330 m p
 - 1 basculă de 10.000 kg
 - 1 garaj pentru autocamioane
 - 1 siloz de 3 vagoane capacitate
 - 62 cai de muncă
 - 63 iepe de muncă
 - 90 vaci cu lapte
 - 72 scroafe
 - 569 oi
 - 302 găini
 - 201 rațe și găște
 - diferite mașini agricole
 - 5 autocamioane
 - 3 rutiere
 - 1 turism
 - 70 căruțe
 - 1 casă-laborator.
- Ateliere complet utilizate de: fierărie, rotărie, lemnărie, dogărie, mecanică, curelărie, frînghierie.

agrară. „Cît am fost „individual” vedeam că sfîrșitul anului mă găsește cu te miri ce, în timp ce colectivității aveau podurile pline”. Aceasta l-a determinat să intre în gospodărie. Acum orizontul lui nu se mai limitează la 5 hectare și o pereche de cai. Îți vorbește despre necesitatea mării fondului indivizibil al colectivei, a mijloacelor de bază și, în focul discuției, caută să te convingă că: „una e cînd vitele stau toate într-un grajd mare, bine construit, și alta e atunci cînd sînt răsfirate cîte două sau trei în grajduri mici. În grajdul mare pot fi mai bine îngrijite și mai bine mulse. Și, în afară de aceasta, grajdul mare face economie de zile-muncă, pentru că mai puțini oameni pot îngriji mai bine un număr mai mare de vite”.

Ti-e mai mare dragul să-i ascuți pe colectivități vorbindu-ți despre cele cinci autocamioane pe care le are gospodăria, despre cîte atelaje și cîți oameni „scutesc” ele.

Iosif Balbierer are 54 ani. N-a avut niciodată nici pămînt, nici casă; lucra și locuia pe unde apuca. Acum e om în rîndul oamenilor. Și-a cumpărat o casă și și-a renovat-o, de zici că-i vilă, nu altceva. Am stat de vorbă cu el. Între altele, mi-a povestit că fiica lui, Barbara, a fost trimisă la Moscova, la festival. Și era tare mîndru de asta.

Mihai Rohaci, șef de echipă la briga-

Unul din pătulele pentru porumb.

da de cîmp, mi-a vorbit despre lupta pe care o duc împreună cu tovarășii lui pentru mărirea producției la hectar. Îmi vorbea ca un om de

știință despre diferitele feluri de îngrășăminte, despre semințe și calitatea arăturii, despre munca pe suprafețe mari. „Va trebui să mai

construim magazii și silozuri, ca să avem unde să ținem recolta”.

Niculae Supuran, colectivist din 1951 (unul dintre cei 74 colectivisti care și-au construit case anul acesta), mi-a spus o vorbă cu mult tîlc: „Întreaga viață am fost unul cu straița în spinare. Îmi pare rău că gospodăria agricolă colectivă n-a venit înainte cu 30 de ani, că atunci și tinerețea mi-ar fi fost mai fericită!”

Mi se pare că vorbele înțelepte ale tovarășului Supuran exprimă în forma cea mai clară gîndul a mii și mii de țărani muncitori din țara noastră, care au fost ajutați să pornească pe drumul larg al progresului și fericirii. Drumul acesta a fost deschis acum 10 ani prin Hotărîrea Plenarei C.C. al P. M. R. din 3-5 martie 1948. Urmindu-l, atîția țărani muncitori din patria noastră au ajuns stăpînii colectivi ai unor averi de milioane, pe care învață să le gospodărească în interesul patriei și al proprieii lor bunăstări.

CANDIDAȚI
ai F.D.P.
DIN
REGIUNEA CONSTANȚA

Desene de Aurel STĂNESCU

Iordache Mocanu, doctor, candidat în circumscripția electorală orașenească nr. 122, Constanța.

Tudor Pinte, președintele G.A.C. „Jiul” din satul Straja, comuna Bărăgan, candidat în circumscripția electorală regională nr. 74.

Maria Brîndușoiu, muncitoare la Fabrica de conserve de pește din Constanța, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 95, Constanța.

Abibula Șerchel, învățător, directorul școlii medii tîlare, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 126, Constanța.

CANDIDATII
ai F.D.P.
DIN REGIUNEA CRAIOVA

Desene de Pita RUBIN

Stancu Ilie, bobinator la „Electroputere“, candidat în circumscripția electorală orașenească nr. 125, Craiova.

Moacă Ion, inspector școlar, candidat în circumscripția electorală raională nr. 36, comuna Melovăț.

Cloroianu Olga, casnică, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 91, Craiova.

Georgeta Mihai, colectivistă, președinta G.A.C. „1 Mai“, com. Bistret, raionul Bălești, candidată în circumscripția electorală comunală nr. 1.

Licuriei Gheorghe, maestru sonder la Trusitul 7 Petrol-Tg. Jiu, candidat în circumscripția electorală regională nr. 23, Scoarța-Gilort

Dortul Constanța. În aceste zile de sfârșit de iarnă soarele a spart tradiția, mîngiind blind și prematur cheiurile, oamenii și vasele. Primăvară timpurie — spun marinarii. Dacă dincolo de far și de diguri e liniște și marea este tot atît de calmă ca apa dintr-un lighean, dincoace de diguri o activitate vie și neobișnuit de febrilă a cuprins o parte din port. Au intrat în acțiune marile macarale plutitoare; se agită neîncetat uriașii „cocostîrci“ de metal — elevatoarele peșine; autotransportoarele pripite aleargă de colo pînă colo; trenuri încărcate sosesc unul după altul, iar docherii pun în mișcare toate mijloacele moderne de manipulare. Ce se întîmplă? Timp de trei zile am fost martorii unei activități rar întîlnite. Stocuri din cele mai variate mărfuri erau manipulate din vagoane pe cheiuri și de pe cheiuri în cala „fără fund“ a unui mare vapor. O operație care a durat aproape două săptămîni; o operație portuară neobișnuită, grandioasă și — fără intenția de a folosi un termen patetic — emoționantă. Fiindcă în aceste zile ale lui februarie 1958, din portul Constanța au plecat „peste mări și țări“, adunate ca într-o modernă arcă a lui Noe, cîte un exemplar din tot ce tînăra noastră industrie (grea și ușoară) a reușit să făurească în ultimii zece ani.

Zeci de ani, de pe aceleași cheiuri, România, țara „eminentamente agricolă“, expedia doar cereale, cherestea și petrol. Vapor după vapor transportau bogățiile țării. Iar patronii hrăpăreți își făceau, în schimbul lor, depozite la băncile apusene. Dar aceste lucruri s-au întîmplat în trecut...

Acum hoinăresc pe cheiuri, printre lăzi mai mici sau mai mari — unele din ele uriașe, încît nici zeci de brațe nu le-ar putea urni. Toate conțin produse industriale, mașini și utilaj românesc. Și pe toate lăzile, aceeași inscripție: „Made in Roumania“.

În vreo 14 zile s-a adunat în port, și apoi în vapor, toată gama industriei romînești. Parcă nici o mare fabrică n-a rămas pe dinafară. Unde pleacă acești soli ai industriei noastre? Răspunsul nu trebuie căutat prea departe. Îl dă eticheta de pe fiecare ladă sau mașină: Expoziția economică R.P.R. — Pekin.

De la Arad, de la „Rangheț“, au sosit strunguri; de la „Ernst Thälmann“ din Orașul Stalin, ultimul tip de tractor UTOS; uzinele „Reșița“ sînt prezente cu puternicele lor turbogeneratoare. Industria producătoare de utilaj petrolifer este reprezentată prin cele mai moderne instalații: cu-noscutele triple-pompe și cel mai nou sistem de turlă de sondă, pliantă ca un scaun de pescar, dar înaltă de 40 metri și cu o putere de forare pînă la 3.500 metri; sonda aceasta, precum și alte utilaje, sînt ultimi-

N-a fost ușoară manipularea acestei triple-pompe ← petrolifere.

mele realizări ale uzinelor „Gh. Gheorghiu-Dej“ din Tirgoviste, „1 Mai“ din Ploești și „Mao Tze-dun“ din București. Uzinele metalurgice „Progresul“ din Brăila au expediat grele rulouri compresoare, atît de necesare la construcțiile de șosele; de la Sibiu au sosit în port cele mai fine cîntare; de la „Electromotor“-Timișoara, utilaj electric de uz casnic: de la cel mai mic reșou, la aspiratorul de praf. Mai sînt aici aparate de proiecție cinematografică de fabricație romînească, locomotive de mină, fabricate la „23 August“, aparate pentru industria alimentară, de la „Tehnofrig“-Cluj. Iată, de asemenea, utilaj agricol în toată gama sa de producție: iată produsele industriei chimice. Orașul Stalin, în afară de tractoarele sale, mai trimite la expoziție cele mai recente tipuri

Deputații

*În Apuseni, la oatra unei case,
C-un unchiș sporocătam aseară,
Și-am depănat, cu vorbe prietenoase
În rostul premii cîte se-ntîmplară.*

*Grăia, cu glas pătruns acel unchiș:
— Trăii să văd și noua rîndulală;
Sîntem stăpîni pe holdă și îmas,
Nu mai lucrăm la alții cu tocmeală.*

*Ni-e satul mic, pămîntul cam sărac,
Dar altfel e cînd îi la toate rostul
Că vezi, astîmpăr n-are ca un drac,
Aoram din Poduri, deputatul nostru.*

*Îl știți pesemne, om e truditör,
La bardă și rîndea lucra-nainte;
De cînd se-adună sfatul tuturor
Alesu-i-am pe dînsul președinte.*

*Spuneam: astîmpăr n-are nicidecum,
Își isprăvește-o treabă cînd se-apucă;
În primăvara asta e pe drum
Lumina-n sat pe fire s-o aducă.*

*De mult ne-a fost făgăduită, ști,
De-un deputat din alte vremi, apuse...
Lumina, zic; dar ăla ne minți
Că domn era, cu domni se și duse.*

*— L-ai cunoscut, cum văd, pe dumnealut
— Păi cum! Apea pe-aici castel și bancă,*

Radu Mircea, laminorist la întreprinderea „Industria Sirmei” din Brăila, candidat în circumscripția electorală nr. 199, cartierul Radu Negru.

Tănăsache Tîrnu, președintele G.A.C. „Steagul Rosu”, com. Slobozia Conachi, satul Cuza Vodă, raionul Galați, candidat în circumscripția electorală nr. 13.

Cacenco Sofia, chimistă la întreprinderea „Uzina de apă”-Brăila, candidată în circumscripția electorală orășenească nr. 180, Brăila.

Stoian Leonard, inginer la uzinele „Nicolae Criscea”, candidat în circumscripția electorală orășenească nr. 5, Galați.

Croitoru Maria, țărancă din comuna Independența, raionul Galați, candidată în circumscripția electorală nr. 11, Smîrdan.

Desene de Emilio DUMITRESCU

CANDIDAȚI ai F.D.P. DIN REGIUNEA GALAȚI

le planoare sportive și de avioane sanitare. I-ar putea înșira într-un reportaj întreaga istă a atîtor produse cîte au putut încăpea n 120 de vagoane? Adică într-un tren lung le 1.200 metri.

Fără escală

„Corabia lui Noe” nu-i chiar o corabie. E în vapor danez destul de mare: cargobotul „Kirsten Skou”. Nava care transportă spre China cîte un exemplar din aproape toate produsele noii industrii românești e un vas din cele mai noi, cu alură foarte modernă și cu motoare Diesel care-i mișcă elicea cu puterea a șapte mii de cai.

L-am cunoscut și pe căpitanul vasului, danezul Karl Swensen. E un marinar încercat,

prototipul „lupului de mare”. Navighează din 1913 și și-a trăit o bună parte din viață pe apele Oceanului Pacific; e ospitalier și spiritual.

— Știți că vasul pe care vă aflați este din aceeași localitate cu Hamlet? La Helsingor, două mile nord de Copenhaga, acolo se află șantierul care a construit vaporul „Kirsten Skou”. Tot acolo este și mormîntul prințului Danemaricii — ne împărtășește căpitanul, încercînd să romanzeze biografia vasului său.

Apoi adaugă:

— Eroul lui Shakespeare zace sub o lespede de piatră în cimitirul din Helsingor, dar nu știu cum se face că, totuși, nici un danez nu crede că acest Hamlet ar fi trăit vreodată...

După ce ne-a mai vorbit despre iscusința piloților romîni care au pilotat vasul său la chei, despre ospitalitatea de care s-a bucurat la Constanța și despre multe altele, căpitanul Swensen a ajuns și la subiect: călătoria Constanța-China.

— Va fi o cursă record—a spus căpitanul danez. Constanța-Singkan (60 kilometri de Pekin) în 30 de zile, fără escală. Doar o foarte scurtă oprire la Port-Said. Aci îl vom lua la bord pe pilotul pentru trecerea Suezului.

— Atunci vă dorim ca și pilotul să fie român, nu numai transportul... — a spus cineva.

— Piloți romîni în Suez? — se miră neinformați căpitanul Swensen.

— Chiar așa! Poate veți avea prilejul să-i cunoașteți! — i s-a răspuns.

În luna mai, la Pekin

Expoziția economică de la Pekin va fi deschisă între 1 mai și 1 iunie. Va fi prima dată cînd expunem în China, iar după cantitatea, calitatea, numărul și importanța exponatelor, putem considera că avem de-a face cu una din cele mai mari expoziții economice românești peste hotare.

Unde va fi instalată? Cum va arăta? Deși pînă la inaugurare mai sînt două luni, vă oferim de pe acum o scurtă prezentare. Pentru acest lucru, ne folosim de planurile arhitecților Camerei de Comerț a R. P. R. Expoziția va fi instalată într-un pitoresc cartier al Pekinului, în „Palatul Prieteniei Sovieto-Chineze”. Această impunătoare clădire a găz-

duit imediat după construire o mare expoziție economică a Uniunii Sovietice. Suprafața rezervată nouă în interiorul palatului și în parcul acestuia va fi de aproape 7.000 m p. În hol, un uriaș panou decorativ din sticlă va reprezenta harta economică a R.P.R. În interiorul palatului expoziția va avea instalate două sectoare importante: industria ușoară și industria grea. În primul: produse textile-pielărie, agroalimentare, lemnobilă și, tot aici, aparate de zbor sportive. În cel de-al doilea sector: mașini-unelte, produse electrice de uz casnic, chimie-petrol. Al treilea sector va fi sub cerul liber, în grădina palatului. Aici vor fi expuse: sonda și utilajul de forare, toate instalațiile petroli-fero, utilajul agricol și cel rutier, inclusiv vagoanele C.F.R. fabricate la Arad și București.

...Cînd aceste rînduri văd lumina tiparului, solii produselor noastre industriale călătoresc spre celălalt capăt al pămîntului. Pe fiecare mașină, pe fiecare unealtă, pe fiecare obiect destinat expoziției se află gravată o însemnare: „Made in Roumania”. De fapt această însemnare nu-i altceva decît actuala noastră „carte de vizită”.

F. URSEANU

Fotografiile autorului

de Vișcu BIRNA

*Pămînturi bune, codri mari, silhii,
Și turme trei cu lînă spancă.*

*— Stăpîn pe fabrici, mare-acționar,
La aur, la cărbuni, forestiere...
— În munții noștri și-a făcut cuișbar,
Și blestemată faimă și apere.*

*Ă supt orăzmas cu sila și-a predat
Sudoarea grea a sărăciei noastre;
Ă stors mereu, nimic nu l-a scăpat
Din olaga și din rodul gliei aspre.*

*Mî-l mai făcură deputat „ales”
În casa fărîi, vezi doar, cînte mare!
Ca să-și agonisească și la șes
O sută și mai bine de hectare.*

*Mălaiul mucei, blidul cu mujdei
Fîrăneau pe holda lui secerătorii,
Dar se fălea grozav cu „moșii mei”
Cu sîngele ce-a curs pe roata Hortii.*

*O șterse cînd simți cum bate vîntul
Că oamenii l-ar fi gonit cu parul...
Și de-i săparăm oremi! lui mormîntul
Zic, nu-n zadar trăirăm tot amarul!*

*În Apusenii, la vatra unei case,
C-un unchiș sporovăiam aseară,
Și-am depănat, cu vorbe prietenoase
În rostul oremii cîte se-ntîmplară.*

Destinația... Pekin!

ELECTORALE

de Silviu GEORGESCU

- Purice !...
- 'Zent !
- Blindu Sile !...
- Aici, coane !
- Frații Tobă !...
- De față !...
- Bușilă Inochentie !...
- Eu !

Conu' Aurică Tololoi, mare proprietar și candidat țărănist, omul cel mai cunoscut din județ, împături lista și, cu degetul infipt în răscoiala vestei, își cercetă cu luare aminte oamenii.

Erau cinci. Aleși pe sprinceană. Tot unu' și unu', așteptînd porunca smeriți, cu pălăriile așezate pe antebratul sting, ca la rugăciune.

Aceștia erau așadar oamenii lui, băieții, cum îi plăcea să-i numească, a căror vitejie îi asigurase de patru ori pînă acum „majoritatea”. Purice, vechi și înfocat luptător, care activa în contul lui domn' Aurică încă din douăș'trei, de la „municipale”, Sile Blindu, cununat de dumnealui și căpătuit pe undeva la percepție, drept meritată răsplătă pe chestia cu urna de la Filfana, frații Tobă și, în sfîrșit, asta nou, Inochentie Bușilă, despre care nu știa decît că e parlagiu și văr de-al doilea cu Purice.

Conu' Aurică Tololoi privi înduioșat bîtele noduroase de cireș care cumpăneau în așteptare și vinătaia care posomora unul din ochii lui Blindu. Își simți ochii umezi și din toată inima le-ar fi strigat un „Bravo, băieți! Sint mindru de voi!”, dacă în clipa aceea chiar nu și-ar fi amintit rostul cu care-i chemase aici, la club.

De o lună și mai bine de cînd începuse campania, băieții dovediseră atîta trageră de inimă, încît nu încăpea nici o îndoială că și de data aceasta, în ciuda odioaselor manevre la care se dădă opoziția, deputat al județului avea să iasă tot conu' Aurică Tololoi. Sub aceste binecuvîntate semne se întimplase ca un ziar, nu știu care, al opoziției reacționare de la București, să se dezlănțuie cu tot felul de invinuri grave la adresa guvernului criminal. Între altele, cică, mă rog, în județul X, bandele de bătauși ale lui Aurică Tololoi, candidatul guvernului, înarmate cu ciomege, cuțite și revolve, se dedaseră la adevărate acte de... etc., etc.

Nelinistit de eventualitatea unui scandal ce se putea dezlănțui acum, în ajun de alegeri, șeful însuși îi telefonase în dimineața aceea de la București, in-

vitîndu-lsă mai domolească nițeluz excesul de zel al „băieților”.

Iată de ce, în loc să le stringă cu căldură mîna, așa cum îi venise de prima dată în gînd, Tololoi își infipse și mai adînc degetul în scobitura vestei și cu glas în care răzbea totuși, cit de cit, o umbră de înțelegere, începu să-i dojenească:

— Mă, băieți, mă! Nici așa! Prea de tot... O făcărăți de oaie. Ați citit gazetele?... „Bande de lui Aurică Tololoi”... Mă faceți de ris, mă!... Auzi dumneata: *ciomăgași, cuțitari*... — Minciuni, coane! Zău că-s minciuni! — îndrăzni cel cu vinătaia. Și de unde eufite. care noi cuțite n-am obișnuită nici cînd cu primăriile?!

— Cîte un mezelic, așa. ici-colo, cîte o vorbă cu oamenii lu' conu' Costel, nu zic... — se amestecă și Tobă-Mic, o namilă cu o braji de fleică-n sînge și cu cercel. Da-n colo...

— Parcă dumneavoastră nu știți cînd fu de deteră cu ouă la Mielușica...

Conu' Aurică Tololoi înghiți cu greutate un nod.

— Stați, mă! Stați să ne-nțelegem! Una e ce ziceți voi și alta e să-mi dai buzna dumneata, dragă Purice. ori, mă rog, nu știu care dintre voi, cu revolverul în mîna și să spargi întrunirea de la „Zori de zi”!...

— *Livorver*, euuu?! — sări ars Purice.

Și Sile, și amîndoi Tobă: — Să-i cază cui a văzut!...

— Pe căutatele, coane!...

Se stirni o învîlmăseală și o hărmălaie cu care prilej experiența băieților în ale scandalului se dovedi deasupra oricăror așteptări. Strigau cit zece, cit o sută la un loc. Mai îndrjit decît toți, Purice își trîntise la pămînt pălăria de paie nou-nouță și, injurînd cumplit, o călca în picioare. Tobă-Mare se urcase pe un scaun. În vreme ce Sile Blindu agita de zor clopoțelul găsit pe masa prezidențială, ca la „plugușor”.

Singur Inochentie Bușilă se trăsese cuminte într-o parte, așteptînd sfios să se termine scandalul.

Lui Aurică Tololoi nu-i scăpă acest amănunt și într-un fel îi plăcu chiar privirea plină de jenă și de respect pe care o strecură cînd și cînd spre el Inochentie. Părea sincer revoltat de ceea ce făceau colegii săi, drept care Tololoi se simți măgulit de această netăgăduită dovadă de disciplină și respect. În definitiv cum deși permiteau *haidamaicii* ca aici chiar, în fața lui, să... hm?!...

— Gura! — rîcni el, apucînd la întimplare un scaun și izbindu-l cu putere de podele.

Din colțul lui, Inochentie Bușilă tresări și înaintă un pas, gata să intervină.

— Da' unde vă pomeniți, mă? — tună Aurică Tololoi. Pe cîmp, ai?... Am aici o listă! Listă de fiecare ce și cum... Mi-a dat-o „șeful” la telefon. Scrie așa

(din nou despături hîrtia): „Purice: opt capete sparte; bătăi — douăzeci și șapte; cazuri internare la spital — zece... Este?”

— Păi...

— Mai departe! „Blindu Sile: nouă capete sparte; bătăi — cincisprezece; internări stare gravă — idem...”

— ?!

— Frații Tobă-Mic și Tobă-Mare: „injunghieri — opt; bătaie simplă — treizeci și șase; spargeri de cap cu internare — douăzeci și trei; idem dat foc casă Oțotoi liberal. Sămăila...” Aud?...

— Dacă nu-nțelege de vorbă bună!...

— Ei, comedie! — își încrucișă brațele peste piept domn' Aurică Tololoi.

Și orice ureche, cu oricît de neînsemnată deprindere muzicală, ar fi sezisat numaidecît o ușoară modulație, care nu mai aducea cu tonul de adineaori. Fiindcă, deh! Orice s-ar fi spus, conu' Aurică Tololoi nu

Ilustrație de N. POPESCU

voia nici pe departe să-și demobilizeze băieții.

Dar — se gîdea el — un cap, hai două, hai trei... capete sparte, să zicem și un scandal, acolo, n-ar fi cine știe ce, la urma urmelor... Căuta tocmai un mijloc ca să-i facă să înțeleagă asta, cînd privirea i se opri întimplător în dreptul numelui lui Inochentie.

— Uite! — exclamă el triumfător. De ce nu luați exemplul de la colegul vostru Bușilă Inochentie?

Auzindu-se strigat, omul se mai încumetă un pas.

țîrșindu-și cu greu picioarele scurte de șoricar.

— Ascultați și voi! Bșilă Inochentie: scandal — zece; capete sparte cinci, internări spital patru... Asta, da! Zic eu!... Ați auzit? Internă spital — patru. Cu soac-teală, mă! Da' ce, ca voi?

Și adresîndu-se lui Inochentie, care incremeni cu palmele de-a lung unei închipuite vipuști:

— Spune, Inochentie puiule, de cînd lucrezi pentru noi?

— De aseară, să trăiți!

RECENZII

Volumul antologic, recen. apărut în romînește, al poetului maghiar din R.P.R. Kiss Jenő oferă cititorului nu numai rodul unei activități scriitoricești de un sfert de veac, ci, în egală măsură, evoluția unui talent care, fidel crezului exprimat la începutul carierei: „*am să lupt cu tot noroiul/ de sub largul zării*”, nu s-a dezis și, desăvirîndu-se în zilele noastre, afirmă cu mîndrie, „*în ochi cu-albastrul vremii viitoare/ ...rînesc la mai mult încerc/ S-azovrlu, vreau, tot ce e mic și sters e*”.

Cum este și firesc, într-un asemenea volum, prima parte — marcînd poeziile scrise pînă în preajma războiului început în 1939 — reprezintă o autobiografie lirică, un colocviu al poetului cu sine, o poezie de notație nostalgică, în care bucuria copilăriei petrecute în cadrul familial — văzută retrospectiv — apare mai aureolată, datorită sentimentului ireversibilității: „*Copilărie-apusă! Moară veche!.../ Oricînd dau viață clipelor acele./ se-nvîrte-n pieptu-mi firava morișcă*”. Sint adunate aci, în aspectele copilăriei, resimțită ca o beatitudine, șagalnice elemente de pastel rural, imagini de viață bucolică, în care „*soarele, gospodar de rînd,/ ia norii-n furci, la vînturat*” sau „*un stog de paie zace-n tîns/- nălîindu-și fumul/ pe tăcute*”, dar și dureroase amintiri din viața petrecută în mahalale, în care „*zoi murdar îmi curge sub fereastră*”, unde „*sărăcii cu spete curbe.../ ...în colțul străzii de-a-n picioare/ șosotesc mîhniti și jerpeliți*”, ce definesc imaginea societății strîmb alcătuite, întărînd totodată și convingerile tînărului poet, că „*lumea veche o să se prăvale*”.

Cînd norii grei ai războiului, ai împilării, ai teroarei se adună vertiginos, întunecînd orizontul, cînd însă „*chinul dur increderea o naște*”, verbul poetului se transformă în filipică îndreptată împotriva atentatorilor la viața și fericirea oamenilor. În anii aceia, mesajul trimis de Kiss Jenő tuturor celor a căror existență pendula între ființă și neființă se încheia cu un strigăt de încurajare: „*Doar un cuvînt cunoaște: Viață! Viață!*”, și răscălește conștiințele cinstite, îndemnîndu-le să „*zovrle în virtje secură/ spasm drăcesc să-mplinte fierul!*” Piaza rea să

Lirica lui Kiss Jenő

piară-aiurea”. Data: 1944, pusă în josul poeziilor net antifasciste „*Zovrl-secură*” și „*Tocilarul*” (aceasta cu vădite ecouri din „Blestemele” argheziene), este semnificativă pentru evoluția poetului, de la notația oarecum intimistă din 1933, la purtătorul de cuvînt al poporului ultragiatic.

Partea a doua a volumului — mai substanțială, datorită maturizării concepției, a largirii ariei tematice și a rafinării, în sensul bun al cuvîntului, a mijloacelor de expresie — este o confruntare între ceea ce nu s-ar fi putut realiza niciodată în trecut și ceea ce astăzi crește firesc sub ochii noștri. De aceea firesc se ntreabă, trimițînd un sfîchit trecutului, și poetul: „*La ce cîntam-nainte pe-nălțimi,/ cînd glasul meu nu-l auzeau mulțimi?*” și-și răspunde mindru de menirea sa: „*Acuma sint poet. Răsună, cînt!/ Ard cu folos și rodnic mă frămînt!/ Știință, forță, tot ce am mai bun,/ în minile poporului le pun!*” În aceeași ordine de idei, menționăm poemul de respirație mai largă „*Ioșka băcși*” — într-o excelentă transpunere romînească de T. Pică și Al. Andrișoiu — care rezumă în fond temele generale ale poeziei lui Kiss Jenő.

Viața luminîndu-se și, o dată cu ea, orizontul poetului, imagini ca „*măritul soare*”, apelații ca „*frumoasă bună dimineață lume!*” evocări simbolice ca „*În dumbrava de castani*”, o ingenioasă construcție poetică pentru a exprima adevărul devenit banal: noul învinge, sau chiar „*Gorganul*”, dar mai ales bucată finală „*Vioara*” sint expresia prezenței unor sentimente stence, a unei aderări entuziaste la conținutul nou al existenței.

Pentru transpunerea meritorie în romînește a versurilor din volumul de față s-au străduit poezii Veronica Porumbacu, Al. Andrișoiu, Tudor George, T. Pică (față de traducerea căruia mărturisim însă și unele rezerve) și alții, dînd corespondențe adecvate imaginilor, metaforelor și conținutului de idei al poeziilor lui Kiss Jenő. fără îndoială unul dintre înzestrații stihivitori ai minorității naționale maghiare din țara noastră.

L. VOITA

REGIUL de NYLON

din republicile bananelor (1)

de Valentin SILVESTRU

Desene de Radu DRĂGAN

scuț tratat de geografie lirică

Pe-a ciutului largă aripă
Te porț spre un țărna depărtat...
HEINE

...e la malurile intunecatului și fierbințelului Rio del Norte și pină la înghețata și aspra Țară de Foc, tăind ecuatorul, încăleciind un tropic și ochetind cu cercul polului sudic, îmbăindu-se în două oceane și lîngindu-și setea cu apele unor luvii uriașe — se întinde aceea umătată și ceva din lumea treită la viață și publicitate de antezia și perseverența unui ciuat marinar spaniol; aici e se-ricontinentul căruia i s-a spus i latin, pentru a putea fi, măcar ntructiva, nu numai american. Aici se află cărunții Cordilieri i republicile bananelor, misteriol Amazon și obfrșia tangoului, ădurile virgine și regii cu coroa-e din nylon, cei mai iuți fotba-iști din lume și cea mai lungă i îngustă țară de pe glob. Despre oate acestea știm multe și ni-nic; cunoaștem timbrele triun-ghiulare ale Paraguay-ului și rîginea peruviană a Imei Su-nak, dar nu știm cine e preșe-lintele Republicii Dominicane și ce stă scris pe pachetele de ahăr din Cuba. Am citit poezii le chilianului Pablo Neruda și m văzut filmul argentinian „Curg apele tulburi”, dar nu cu-oaștem alcătuirea parlamentu-ii din Honduras și nici la ce idincime se află petrolul sub pămîntul Braziliei.

Despre fiecare țară în parte știm iarăși foarte mult și foarte puțin. Știm, de pildă, că orașul apitală al Venezuelei e Carac-as, dar nu știm cîte vieți s-au pierdut pentru ca această capi-tală să aibă mai puțin un locui-or. Am aflat despre itinerarul quimac prin insulele Mării An-tililor al acestui locuitor al Ve-nezuelei, fostul președinte și actualul turist forțat Perez Ji-menez, dar — vai! — nu putem prevedea dacă bunăvoințe nordice au vor instala în locu-i o altă preferință sudică.

Să mulțumim deci geografiei,

căci ea ne înfățișează chipul con-tinentelor în așa fel, încit să nu-l mai putem uita. Să mulțu-mim și basmului, această fru-moasă plămuire a minților is-cusite, cu care putem sări ade-sea granițele geografiei și istoriei reale — cum e, de pildă, bas-mul despre Statele Unite ale Americii, țară chipurile fără col-onii, și care ne ajută să ignorăm istoria și geografia celor două-zeci de țări din America Latină. Să nu pomenim nimic deci de-spre bauxita din Guiana și petro-lul din Venezuela, despre fierul din Brazilia și cuprul din Chile, plumbul din Bolivia și tungstenul din Peru, lina din Argen-tina și zahărul din Porto-Rico, cafeaua din Columbia și bana-nele din Guatemala. Prospec-tele marilor companii aviatice din nordul continentului ne in-vită să visăm la sudul continen-tului, fiindcă e interesant prin vechile temple incașe și plaja de la Copacabana, dansurile populare braziliene și exotismul plantațiilor din Bolivia, loca-lurile de noapte din Buenos-Ai-res și frumusețea creolelor din insulele mării Caraibelor...

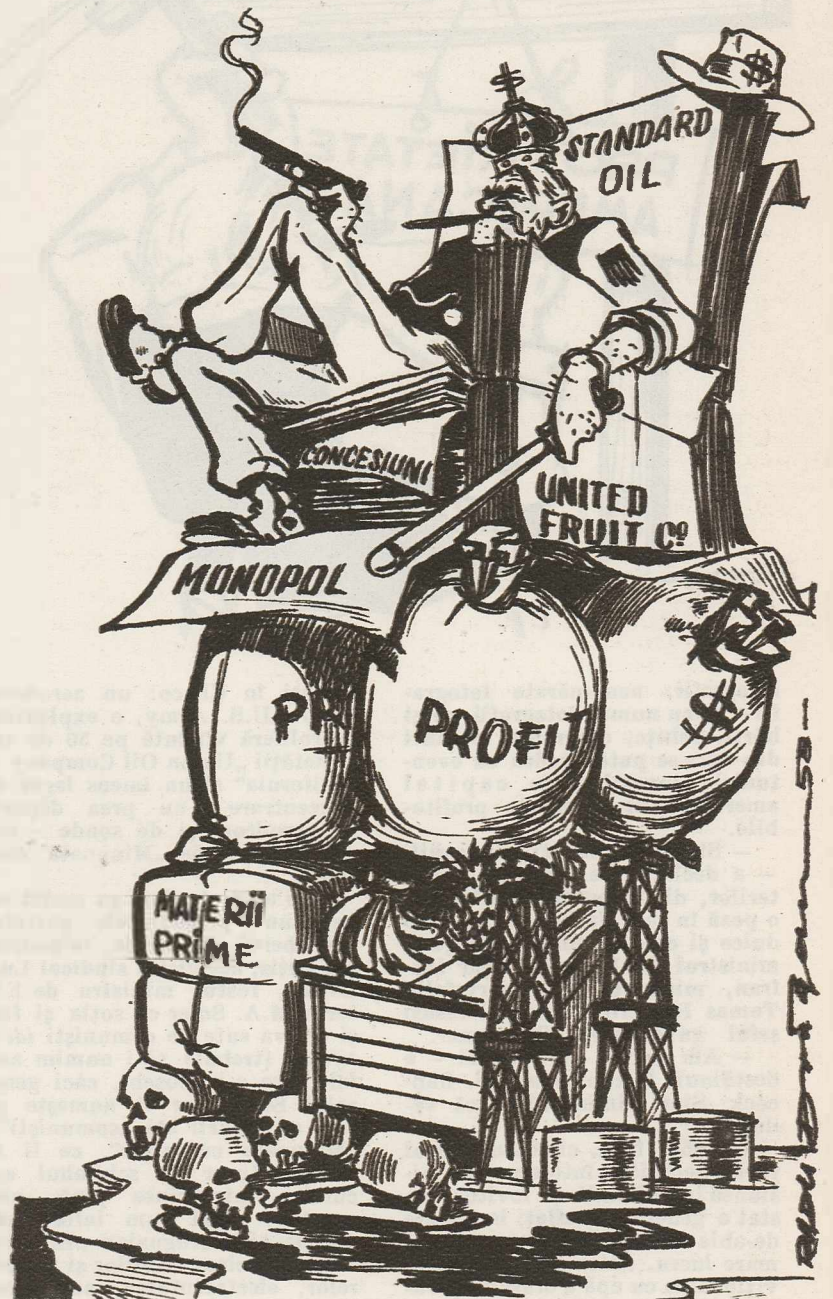
Băleții admirabili din Assuncion

Paraguay, țară dezlăntuită
Ficat al echinoxurilor...

PABLO NERUDA

Țară cu mari frumuseți peisa-gistice, Paraguay e o „țară fără ocean”, fiind îngrămădită în ab-domenul continentului, între Brazilia, Argentina și Bolivia. De la Washington pină la Assuncion, capitala țării, dl. J.O. Babcock, un simpatic turist ame-rican, împreună cu însoțitorii săi au avut de făcut cîteva ore bune. Dar cît e de răsplătită obo-seala drumului! Oamenii care te întîmpină sînt surizători, ora-șul e liniștit, soarele dulce și cald.

Dl. Babcock nu s-a putut ab-ține să nu aducă la înapoiere

CANDIDAȚI
ai **F.D.P.**
DIN
REGIUNEA HUNEDOARA

Desene de Tia PELTZ

Marcu Vasile, maistru la atelierele întreținere-tornătorie din Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej” - Hunedoara, candidat în circumscripția electorală orașenească nr. 8.

Ghî Irina, casnică, candidată în circumscripția electorală raională nr. 3, Hunedoara.

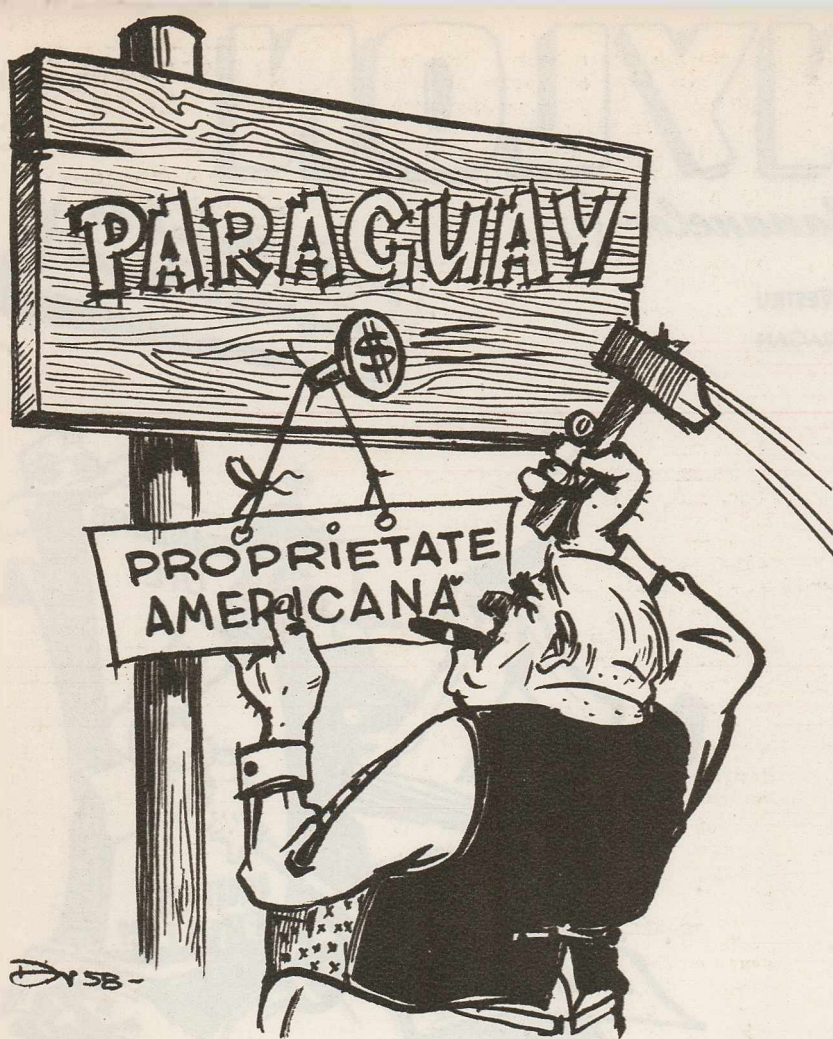
Forțu Petre, prim-topitor la oțelăria Combinatului siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej” - Hunedoara, candidat în circumscripția electo-rală orașenească nr. 42.

Lupu Lăscuț, mecanic la uzinele de fier Teliucul-Inferior, candidat în circumscripția electo-rală comunală nr. 9, Teliucul-Inferior.

Macovei Tinca, me-canic la cocșeria Com-binatului siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej” - Hunedoara, candidată în circumscripția electo-rală orașenească nr. 79.

fotografii, nenumărate fotografii— și nu numai fotografii, ci și hărți, schițe, diagrame, planuri din care se putea vedea că eventualele investiții de capital american vor fi foarte profitabile.

— Sînt niște băieți admirabili — a declarat pe aeroport, reporterilor, dl. Babcock, arătîndu-le o poză în care, la lumina soarelui dulce și cald, surideau înlăntuiți ministrul de Interne Edgar Insfran, ministrul fără portofoliu Tomas Romero Pereira și însuși șeful guvernului, Stroessner.

— Am vorbit mult cu ei — a destăinuit în continuare dl. Babcock. Sînt admirabili, o să vedeți.

În 1954, însă, cînd simpaticul turist de-abia se întorsese din misiunea lui oficială și lovitura de stat a generalilor aflați la putere de-abia avusese loc, nu s-a văzut mare lucru. Atîta doar, că aprovizionarea cu apă a orașelor paraguayene a devenit concesiune americană. De-abia în 1955 băieții admirabili au pornit trei mari

lucrări în Chaco: un aerodrom pentru U.S. Army, o exploatare petroliferă vîndută pe 50 de ani societății „Union Oil Company of California” și un imens lagăr de concentrare — nu prea departe de aerodrom și de sonde — numit cu gingășie „Minunata consolare”.

Aici au fost aduși cu multă repeziciune președintele partidului liberal, Balicanis, industriașul Ortis, activistul sindical Luis Calsen, fostul ministru de Externe M.A. Soler cu soția și fiul și cîteva sute de comuniști *identificați* (trebuie să-i numim astfel spre a-i deosebi, căci generalul Stroessner îi numește pe toți adversarii săi „comuniști”). „Minunata consolare” ce li se oferă tuturor în schimbul excursiei întreprinse pînă aici constă — după cum informează marele ziar uruguaian „El Dia” — în răsucirea minilor și picioarelor, electrocutarea, smulgerea dinților unul cîte unul și a unghiilor, ținerea în soare pînă la leșinul cauzat de insolajie etc.

Riul Paraguay transportă pe apele sale un număr foarte mare de cadavre, provenind din lagărele și închisorile construite recent. Printre cadavre își fac loc uneori navele flotei fluviale ale țării, aflate mai toate sub pavilionul Statelor Unite.

Iar intrucit legislația paraguayeană avea mici imperfecțiuni datorită, nu-i așa, tinereții statului, societățile americane „International Products Corporation”, „Oil Company of Chicago” și „Standard Oil” au hotărît în unanimitate ca pe cele 13.000.000 hectare ce le-au fost concesionate în această țară pentru a scoate petrol, să se abroge legile țării și să se introducă cele ale Statelor Unite. Alte informații nu sînt deocamdată, fiindcă după 16 ani de stare de asediu, legăturile poștale ale acestei țări cu majoritatea celorlalte de pe glob nu funcționează.

De cîte ori își amintește de plăcuta sa călătorie, dl. Babcock evocă în fața intimilor săi frumusețile încă inedite ale țării și își propune să-și trimită acolo și familia.

Jubileul unei vechi dinastii

Aicea, și ecoul stîncii
șuieră cîntec de bandit
(THÉOPHILE GAUTHIER)

Nicaragua e o țărișoară mică în America Centrală. Aici cresc peste tot arbori inghirlandați de verzi banane. Ele sînt culese cu sirg de localnici, împachetate cu grijă în lăzi tot de localnici și trimise în Statele Unite ale Americii de către nelocalnici.

Legăturile marelui vecin din nord cu micuța vecină din centrul continentului sînt destul de vechi. Încă în 1855, cînd băștinașii aveau oarecari diferențe între ei, un detașament de bunăvoință condus de yankeul Walker a făcut ferfeniță drapelul ambelor tabere, instaurînd buna ordine. Cum în timpul prelungitei șederi în țară a binevoitorului intermediar s-au produs unele indelicatete la adresa sa, generosul vecin de la nord a trimis în 1909 alte trei batalioane de infanterie marină, care, după ce s-au ostenit să curețe cu baionetele tot ce era potrivit S.U.A., au rămas să se odihnească aici timp de 16 ani. Pînă în 1930 populația țării, în frunte cu generalul Sandino, i-a poftit mereu pe musafiri cînd în Atlantic, cînd în Pacific. În acest an și-a făcut în sfîrșit apariția un reprezentant mai înalt de la Washington, dl. Arthur Bliss Lane, care s-a declarat dispus să trateze pacea.

Într-adevăr, la una din recepțiile date în cinstea tratativelor dl. Lane a izbutit să aducă pe deplină familie Sandino, ucigîndu-l și pe general, și pe fratele său. Executorul acestei frumoase acțiuni de pacificare fost șeful poliției din capitala statului Nicaragua, Anastas Somoza — care a devenit mai apoi, în 1936, președintele republicii.

El a fost foarte popular în țară pînă în 1957. La început cunoscut ca un om slab, nervos, înbrăcat neglijent, cu părul în frunte, apoi ca un om foarte grău cu un început de pleșuvie, cînaș borbănat și totdeauna purtînd cravată albă cu buline negre. Dacă te învîrtea ca turist prin Nicaragua, orice copil îți putea sluji de ghid, oferindu-ți cam aceleași răspunsuri la obișnuitele întrebări stîrnite de curiozitatea călătorului:

- Ale cui sînt aceste turme?
- Ale președintelui Somoza.
- Dar această fabrică de băuturi spirituoase?
- A președintelui Somoza.
- Dar minele de aur?
- Ale președintelui Somoza.

Și ele erau efectiv, nu în glumă. Președintele a fost totdeauna un om foarte duios, familist și cu cultul trecutului. În amintirea zilei decesului iubitului său străbunic — nobil bătrîn, spînzurat de autorități pentru mafurturi de cai însoțite de micuș omucideri — Somoza a decretat ziua respectivă, 17 iulie, sărbătoare națională. În amintirea iscusinței de trișor la jocurile de cărți, încă din frageda tinerețe Somoza s-a arătat dispus să prindă personal monopolul tripourilor din întreg statul. Păstrînd proaspăt în memorie strălucitul început personal al carierei de falsificator de bancnote, el a băgat tot monedă cu chipul său — propriei sale fiice — actualmente intrucitivă devalorizată, de oarece aurul din rezerva de stat a scăzut în ultima vreme cu aproximativ 1.500.000 dolari, din motive de cumpărare dezinteresată a sa de către S.U.A. În sfîrșit, ca orice șef de dinastie cu tradiție, Somoza și-a numit fiul cel mare ca prim-ajutor și moștenitor la tronul republicii, iar pe cel mic, ca șef al gărzii de stat.

La jubileul de 20 de ani de domnie, Anastasio Somoza a primit în dar și în corp, din partea adversarilor politici, 11 gloanțe de pistol, ceea ce a făcut să-i urmeze automat la șefie fiul său Luiz, care a și dispus imediat să se facă alegeri, luînd și măsură complete pentru a fi ales.

În urma acestei glorioase con-

CANDIDATI ai F.D.P. DIN REGIUNEA IAȘI

Desene de Emilia DUMITRESCU

Nițulescu Jules, academician, profesor universitar, candidat în circumscripția electorală regională nr. 2, Iași.

Mihăilescu Elena, filatoare la „Tesătura”-Iași, candidată în circumscripția electorală nr. 23, comuna Voinești.

Goia Ion, directorul Operelor de Stat din Iași, candidat în circumscripția electorală regională nr. 9, Iași.

Ghita Iancovici, gospodină din orașul Birlad, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 17, Birlad.

Panaitiu Ion, pensionar, candidat în circumscripția electorală orașenească nr. 24, Birlad.

duceri de două decenii, Nicaragua, țară legănată de valurile a două oceane, a intrat în statistica internațională prin câteva date foarte pitorești:

1. Averele declarate a familiei președintelui este de două ori mai mare decât bugetul anual al statului.

2. Aici e țara în care poartă încălțăminte numai 45% din populație.

3. Două treimi din numărul locuitorilor reprezintă analfabeți totali.

4. Venitul mediu pe cap de cetățean este sub 150 de dolari anual.

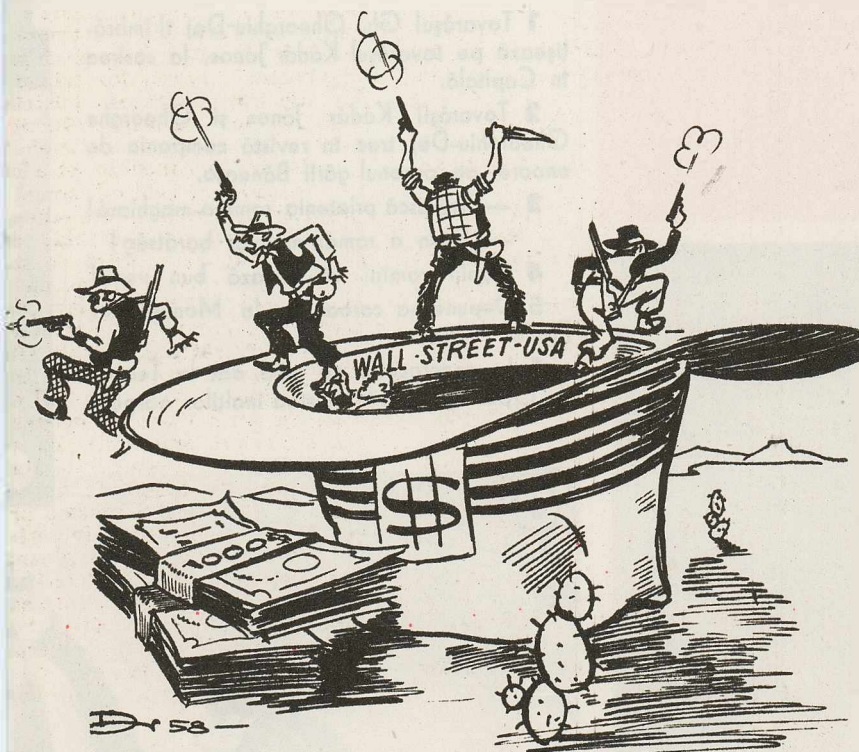
La aducerea țării în această exotica situație, familia Somoza a fost și este puternic sprijinită de „United Fruit Company”, „Smelting Corporation” și alte câteva trusturi americane. Ele extrag și culeg cam 70% din aurul, argintul, bananele, bumbacul și cafeaua țării.

În politică însă, ce-i drept, trusturile americane nu se amestecă în această țară. O fac, pur și simplu.

Metisa nu și-a vîndut tutunul

...Calul său tropotă
Fuge ca vîntul
BOLINTINEANU

Frumoasa metisă și-a dat jos coșul de pe cap, s-a înfășurat în rochia-i lungă și largă de postav aspru dungat și s-a așezat pe pămîntul gol al halelor din Bogotă.

ta. După ce va vinde tot tutunul și toată cafeaua aduse la oraș, se va întoarce pe jos, cale de douăsprezece kilometri, în satul ei.

Se pare însă că astăzi se întâmplă ceva. Piața e aproape pustie. Grupuri numeroase de oameni se îndreaptă în fugă spre piața Bolivar, piața centrală a capitalei Columbiei. Aici, pe o estradă înaltă, vorbește la cinci microfoane un om cu chipul obosit, cu pălăria de paie dată pe ceafă și cu gesturi mult prea largi. E șeful statului, generalul Gustavo Rojas Pinilla. În jurul

lui stau tăcuți membrii Adunării, constituite și alese de el însuși. Ceva mai încolo, o gardă tăcută, alcătuită din oameni pe jumătate militari, pe jumătate civili, care au, fiecare, câte două revolve. Iar mai departe de estradă e un zid tăcut de tanchete, cu țevile tunurilor tăcute îndreptate spre orașul tăcut și, în sfîrșit, o linie de soldați tăcuți, care stăvilesc o mulțime foarte tăcută.

Numeros glasul generalului se izbește de casele din piață și se răspîndește deasupra capetelor.

Despre ce vorbește generalul? În 1958, mandatul său va expira. El se autoproponde deci, cu modestie, drept unic candidat la postul de președinte și pentru viitorii patru ani. Mulțimea tace mereu și, la un moment dat, în chip curios, începe să se împraștie.

Metisa își pune grăbită coșul pe cap și o pornește înapoi spre sat.

Acasă, bărbatul și fiica vîntură boabele de cafea, aruncîndu-le necontenit în văzduh de pe sitele rotunde, enorme. Vestea adusă întrerupe munca. Se răspîndește în tot satul.

În cursul nopții, împreună cu țărani din toate satele, metișii o pornesc spre capitală.

În oraș, vehiculele s-au oprit. Magazinele sînt închise, atelierile de asemenea. Toată populația care muncește e în grevă generală.

și sfarmă câteva zeci de trupuri.

— În biserica Santa Madona preoții nu țin predica obișnuită, ci incită la răscoală.

Peste zece minute predicile sînt completate cu bombe lacrimogene, aruncate de poliție în avion.

— Un student suit pe o casă cîntă în piață imnul național și dirijează mulțimea.

Trei mitraliere trag toate o dată în student, înainte ca acesta să fi terminat măcar prima strofă.

Pinilla transpiră greu la magnetofon.

Aghiotantul zbiară în pîlnia telefonului.

Căci țărani au răsturnat tancurile, cu șenilele spre cerul senin al orașului. Căci enoriașii din biserica Santa Madona, plîngînd cu belșug de lacrimi, au ciocnit unele de altele capetele cu mâști de gaze ale poliștilor — rămași astfel nespovediți.

Familia generalului împachețează.

Pinilla a renunțat, în sfîrșit, la magnetofon și acum arde hîrtii. Telefonul s-a defectat și aghiotantul ajută la închiderea geamantanelor.

Trei sute de mii de oameni umplu piața Bolivar și străzile limitrofe, cîntînd imnul național și fluturînd drapelele țării. Se trage în aer. Sună clopotele tuturor bisericilor. Soldații dansează cu fetele din mulțime. Partizanii țărani s-au urcat pe tancuri și au astupat țevile tunurilor cu frunze verzi și batiste albe. Se strigă „Trăiască libera Columbie!” „Jos generalul dictator!” „Pace țării!”. În celelalte orașe e la fel.

Familia, aghiotanții și servitorii generalului tropăie nebunește prin palat, trăgînd în urmă-le cele 296 geamantane (numărate și garantate ca număr de agenția United Press). Pinilla personal se mișcă ceva mai greu, fiind înfășurat în cecuri, acreditive, hîrtii, polițe, bancnote, înglobînd cam 15.000.000 dolari — mica sa agoniseală în patru ani de trudă grea.

Fuga către avioane a generalului și a familiei sale e dramatică. Îmbarcarea se face totuși cu bine. Urișele păsări din cel mai bun metal american pornesc furțulos spre Spania. Mulțimea jubilează.

Pe ogoarele columbiene, boii greoi, cu cocoasă, pasc mai departe liniștiți. Alte exemplare ale faunei columbiene își continuă de asemenea netulburate existența. „Texas Petroleum Comp. Socony Vacuum” își bea liniștită petrolul pe terenurile din nord. „American Foreign Power Company” soarbe mai departe resursele energetice ale țării, compania „Chaco Pacifico” mîncîcă — așa cum face de 50 de ani încoace — tone de platină.

Sînt liniștite, deoarece știu că nu va trece nici măcar o noapte și generalul Paris, generalul Fonseca, șeful poliției, și generalul Duarte Bum vor primi în localul unei anumite ambasade instrucțiunile pentru luarea puterii de către junta militară, decretarea stării de asediu, suspendarea garanțiilor constituționale și anunțarea de alegeri în anul...

Metisul cu femeia lui nu știu încă toate acestea. Ei știu doar că avioanele cu Pinilla, familia și geamantanele lui au și ajuns în Jamaica și de aceea cîntă cu entuziasm imnul țării, cocoțați pe scările palatului prezidențial.

CANDIDAȚI ai F.D.P. DIN REGIUNEA AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Desene de SZOTYORI Ana

Bunus Petru, muncitor la I.F.I.L.-Reghin, candidat în circumscripția electorală orășenească nr. 11, Reghin.

Moga Clara, muncitoare la I.F.I.L.-Reghin, candidată în circumscripția electorală raională nr. 1, Reghin.

Fülöp Ferenc, funcționar la baza de recepționare din Dumbrăvioara, raionul Tg. Mureș, candidat în circumscripția electorală comunală nr. 2, Dumbrăvioara.

Gyulai Maria, casnică din Gurghiu, candidată în circumscripția electorală comunală nr. 1 Gurghiu, raionul Reghin.

Sajnar Ferenc, pensionar din Tg. Mureș, candidat în circumscripția electorală orășenească nr. 5, Tg. Mureș.

PRIETENIE P

Împodobită sărbătorește, Capitala a primit oaspeți dragi din Ungaria vecină și prietenă.

Vizita în țara noastră a delegației guvernamentale și de partid a R. P. Ungare, în frunte cu tovarășul Kádár János, aduce o mare contribuție la întărirea continuă a prieteniei frățești dintre poporul român și maghiar, la consolidarea unității lagărului socialist și a păcii în lume.

Fotografiile de față prezintă câteva aspecte din ziua sosirii în Capitala patriei noastre a oaspeților dragi.

Fotografii de A. LOVINESCU

1 Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej îl îmbrățișează pe tovarășul Kádár János, la sosirea în Capitală.

2 Tovarășii Kádár János și Gheorghe Gheorghiu-Dej trec în revistă compania de onoare, pe peronul gării Băneasa.

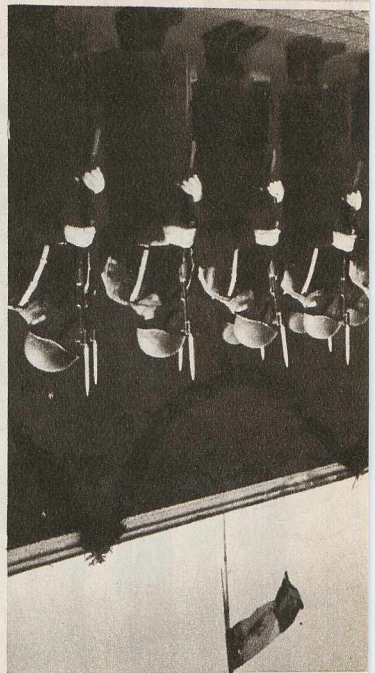
3 — Trăiască prietenia româno-maghiară!
— Eljen a román-magyar barátság!

4 Copiii români vă urează bun venit!

5 Depunerea coroanelor la Monumentul Eroilor Patriei.

6 La spectacolul de gală, dat la Teatrul de Operă și Balet în cinstea înalților oaspeți.

VECI

CANDIDATI ai F. D. P. DIN REGIUNEA ORADEA

Desene de Mottl ROMAN

Boros Arcadie, miner, candidat în circumscripția electorală regională nr. 38, Brațea.

Moszorják Elisabeta, muncitoare la Fabrica de încălzăminte „Dobrogeanu - Gherea”, candidată în circumscripția electorală regională nr. 3, Oradea.

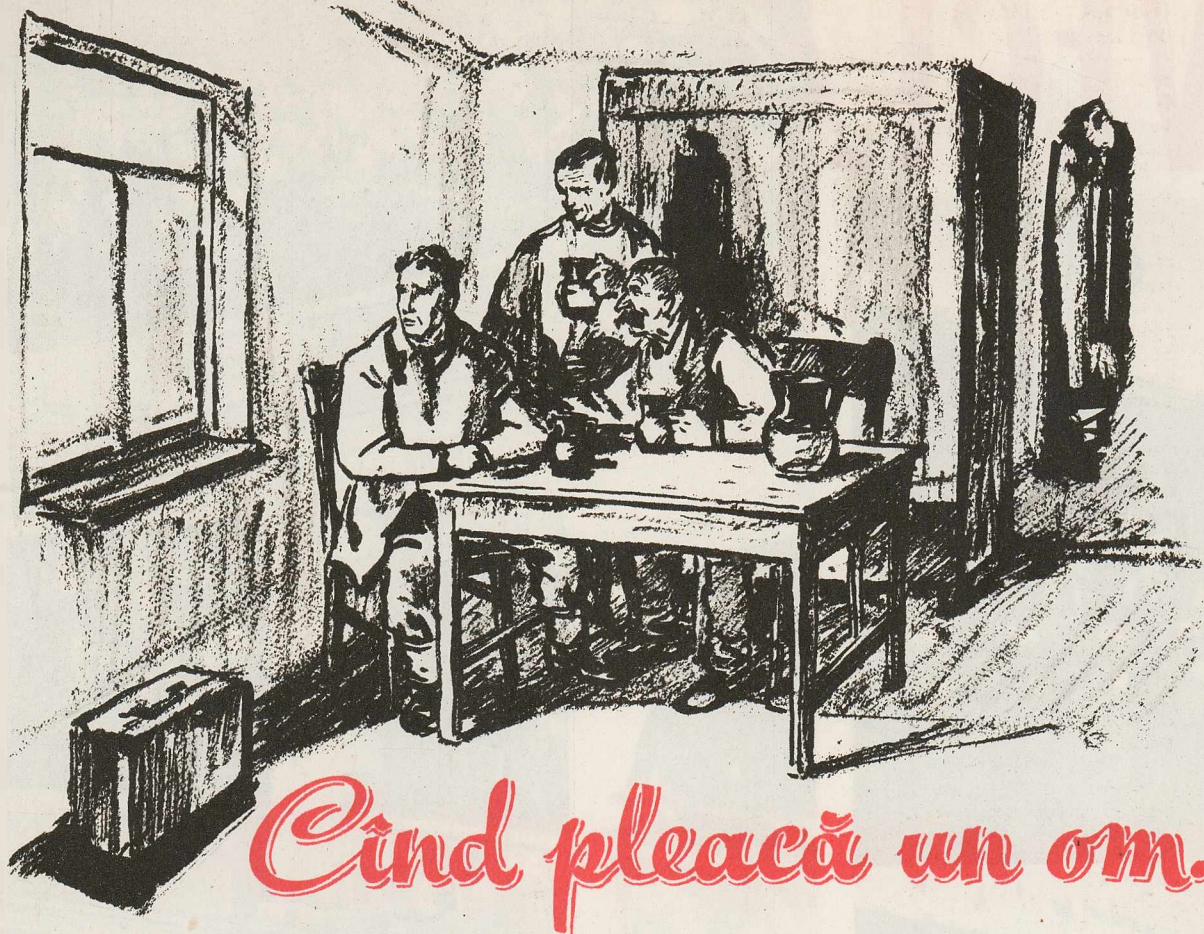
Ing. Petre Olaru, șeful secției agrare a Sfatului popular regional Oradea, candidat în circumscripția electorală regională nr. 29, Lom-pirt.

Lucoaia Aurelia, colectivistă, deputată în Marea Adunare Națională, candidată în circumscripția electorală regională nr. 69, Dieci.

Col. Gheorghe Vornicescu, candidat în circumscripția electorală regională nr. 85, Criș.

Cînd pleacă un om.

— schiță —
de Corneliu LEU

Ilustrații de N. POPESCU

Arde toamna cu flăcări de aur și aramă, pilpiind galben în foile mărunte ale fagilor, țîșnind în limbi încă verzii o dată cu frunzișul plopiilor, încingînd vilvătăi roșcate jur-imprejurul coroanelor revărsate ale arțărilor. Cu trei zile în urmă a plouat strășnic, dar focul care cuprinde dealurile nu s-a stins; ba, dimpotrivă, a ars mai departe, mai tare, pînă cînd dogoarea lui a limpezit — prin contrast — aerul, dîndu-i o albăstrime densă care începe exact unde se termină pîrjolul ruginii și umple întreaga boltă.

Ochii mari ai omului care privește pe fereastra mică par să cuprindă-n ei toată sublima tristețe a rugului de frunze. Și asta, tocmai pentru că nu e mîhnit sau îndurerat, ori zbuciumat, ci cuprins de o melancolie largă, cu aripi mari și grele. Vorbăria, risetele, cînteculele de alături trec pe lingă urechile lui ca niște depărtate zvonuri. Iar mustăciosul președinte care-i stă în față, cu o ulciocă pîntecoasă, trebuie să-l strîngă zdravăn de braț, ca să-l facă să se uite:

— Tovarășe Preda, tovarășe Preda, ia gustă de-aici; a adus Chivu de la el... ăsta nu-i motorină cum au ăilalți, ăsta-i puterea ursului!...

Preda zîmbește îmbierii, dar gustă tot pe gînduri și tot pe gînduri ia loc la masa unde mustăciosul, cu mutra lui de om de nădejde la toate, s-a așezat gospodărește și toarnă-n pahare un vin negru ca dracu'.

Apoi își ia paharul său, ciocnește în celălalt și soarbe sănătos pe sub mustățile stufoase ca de dropie.

Preda soarbe cu ochii într-altă parte. Dar după vreo trei înghițituri, pare să-și dea seama de gustul vinului, fi adulmecă izul cu nările sale mici și bea tăcut.

— Bun.
— Nu-i așa că-i bun?...
Președintele e bucuros că i se

apreciază gustul și toarnă din toată inima. Apoi se așază mai lîngă el, zicînd că-l trage de la ușa deschisă ce dă în sala cea mare și plină de gălăgie.

— Bun viticultor e Chivu ăsta!...

— Foarte bun.

Preda se miră și el de vocea sigură și ridicată cu care a rostit asta. În sinea lui, se gîndește la cu totul altceva: își mustră firea pentru că e prea sentimental.

— Nici nu-ți închipui cît de bine-mi pare de el, c-a venit în gospodărie; mai bine ca de zece alții... Să vezi ce vie pun eu cu el la primăvară!...

Preda îi urmărește mișcările mustății cu ochi triști, care au în mijlocul lor cite-un bănuț de aramă, asemănător la culoare cu frunzele de afară.

— ...Cu Chivu vie, cu Balaban sector zootehnic și cu Iorgu Macedoneanu cășărie... ehe!... Peste trei ani pe vremea asta să vii la noi, tovarășe Preda!...

— Iorgu!... Unde-i Iorgu?... — tresare Preda din gîndurile lui, ca și cum și-ar aduce aminte de ceva.

— Dincolo, petrece... Ai nevoie de el?

— Nu.

Răspunsul e scurt și răspicat, ca și cum cel care-l dă s-ar teme să nu fie înțeles altfel. Apoi, fără să poți ști dacă ochii i se îngustează din pricina ironiei ori a unei blînde bucurii visătoare, schimbînd cu totul tonul, mai întrebă, subliniind cuvintele:

— Petrece, zici?

— Da, petrece — răspunde mustăciosul, nedumerit de întrebare.

Fruntea lui Preda se ridică-n sus, lăsînd să i se vadă fața prelungă, cu nări mici și buze cam groase, în jurul cărora două cute exprimă tristețe.

— Iorgu, da... îți aduci aminte cît de însuflețit a venit la noi, după ce a văzut roadele și a stat de vorbă cu colectivității din Dobroanțu...

— Era căpățînos al naibii Macedoneanu — spune cu simpatie președintele.

Și deodată, cu glasul lui tunător, se răstește, de-l face pe celălalt să tresară: „Iorgule!”...

Omul mărunț, care tocmai atunci trecea prin fața ușii, tresare și el, se uită, apoi se-ndreaptă de spate și vine spre ei.

— Uite, vezi, vorbești de lup și lupul!...

Preda invidiază cu tăcere mhorită posibilitatea mustăciosului de a fi vesel și volubil, de a face gesturi largi și de a se simți în toate apele sale; își spune cu tristă convingere că rămîne un iremediabil sentimental și caută în același timp să se convingă: Ce naiba! Doar nu e prima dată cînd pleacă dintr-un loc unde a muncit!

— Ce vrei, președinte? — întrebă înțepat Macedoneanu, privindu-i șugubăț cu ochii lui mici. Înconjurăți de riduri ca niște raze.

Președintele întinde mina părăoasă și pămîntie, îi apucă minca sumanului și-l trage lîngă el, pe băncuța îngustă:

— Ia stai aici, mă păcătosule; ți-aduci aminte câtă bătaie de cap am avut noi cu tine?!...

— Ați avut — răspunde omul repede și ascuțit, ca și cum le-ar fi făcut o șotie. Cum mai venea tovarășul Preda la mine și la miere!...

Zise apoi: „hai noroc!“ cu vorba-i repezită, bău din paharul pe care i-l umpluse președintele, ca și cum ar fi gustat untdelemn. Și-ntr-o clipă, dând peste cap tot tactul aceluia:

— Da' ce ești trist, tovarășe Preda?... Se poate?!... Tocmai acum, când am făcut împreună o gospodărie, tocmai acum când până și eu văd c-ai avut dreptate?... Eh, ia mai toarnă, președinte, un pahar, nu fi zgîrcit, doar știi c-o să facem treabă bună de aci înainte.

Cel cu mustățile de dropie avu o mică încruntare de neplăcută surprindere: îi turnă, dar nu cu prea mare chef, ca unuia care mai degrabă te-ncurcă.

Preda tresări, se mohorî mai tare și deodată trăsăturile feței lui prelungi începură să se lungească și mai mult, ca și cum ar fi vrut să spună: „știi că ai dreptate!“

— De ce ești trist?... — îl mai întrebă o dată Iorgu, ca și cum i-ar fi cerut socoteală.

— Sînt trist că plec — răspunde Preda, supărat că-i nevoit s-o recunoască.

Președintele, care pînă acum făcuse impresia că e enervat de modul băgăreț de a vorbi al lui Iorgu, deveni curios și împinse un cot pe masă, ca să-și sprijine-n el bărbia.

— De ce să mint?...

Preda îi privește și are în ochi cite-o luminiță strălucitoare.

— Îmi pare rău, mă obișnuisem cu satul ăsta, cu oamenii. Urmăream cu bucurie cum lumina adevărului limpezește treptat și pe cei mai neîncrezători, mai șovăielnici... Am întîlnit aici oameni serioși, hotărîți să treacă pragul vieții noi... I-am îndrăgit pe toți... Mi-e grea despărțirea...

Parc-a vorbit cu prea multă patimă, pentru că cei doi au tăcut, neprivindu-l decît cu coada ochiului. El își dădu seama de asta și căută să fie mai glumeț:

— ...Apoi, și toamna asta: cînd ruginește, ea ne-ntristează și ne face să gîndim că ruginim și noi.

Le zîmbi cu dinții lui mari și albi, dar nici zîmbetul nu reuși să se lipsească de nota tristă a părerii de rău.

Președintele, care de multă vreme îl înțelesese și nu căutase

decît să-l înveselească, păru rușinat; stătea cu fața-n jos, făcînd să-i atîrne mustățile stufoase. Iorgu — vorba ceea: ce are-n gusă și-n căpușă — îl privi drept, ca și cum l-ar fi cîntărit în priviri, și spuse cu seriozitate:

— Ce-ai mai alergat toată primăvara și toată vara, tovarășe Preda!... Ai ostenit, ai pus umărul laolaltă cu noi... Așa e, ne-ai îndrăgit... Pe noi și satul nostru... Ai pus umărul, de parcă era satul dumitale... Ai pus suflet în vorbă și în faptă...

Vorba lui Iorgu, apăsată, ca un păcănit de motoras, păru că-l mai dezmoștește pe Preda. Se așeză mai bine, mai comod, puse și el coatele pe masă, zîmbi a-

Măi, și mă gîndeam eu cu ciudă că...

În încăperea mică glasul suna monoton, ca un fir mai gros, tras peste țesătura vorbelor și risetelor de petrecere de dincolo. Și președintele, și Iorgu îl ascultau, bucușoși că-l văd înviorat. Dar deodată, peste toate acestea, se auziră un motor de automobil și un claxon gîffit.

— Au venit!...

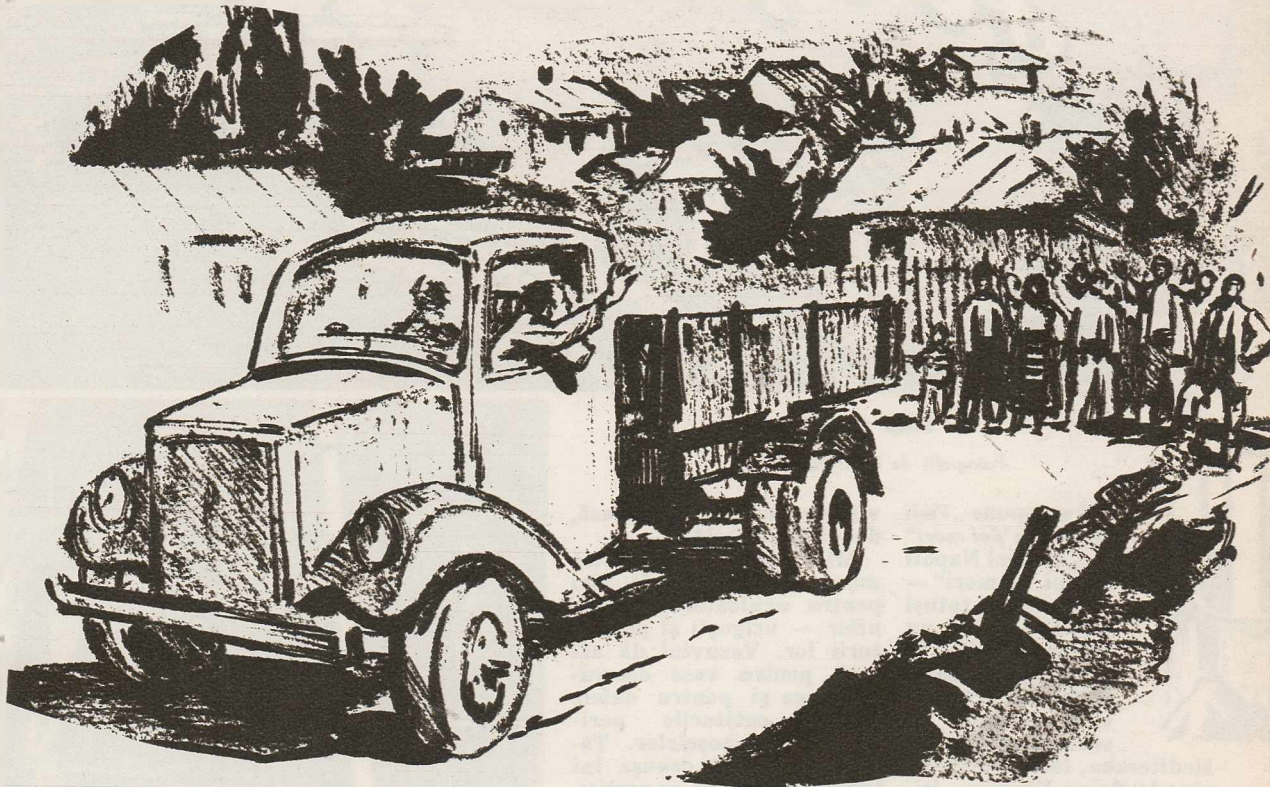
Preda tresări, lăsă vorba la jumătate, își luă geamantănașul de lingă fereastră și, cînd se-ntoarse să-i privească, fu iarăși Preda cel melancolic.

Porniră încet toți trei, ajunseră în sala mare, trecură printre oamenii care se înghesuiau

Cît de mult s-a legat de ei! Uite, acum, cu ochii închiși, să-i spui numai două inițiale și el îți va răspunde urgent și cine e, și ce necazuri are, și la ce treabă se pricepe, și cum trebuie ajutat... Ei, așa-i viața; cînd te legi mai bine de oameni, atunci...

Claxonul sună; șoferul, care era doar în trecere, îi atrăsese încă de alaltăieri atenția să fie gata din vreme, că nu-l poate aștepta mult.

Dădu trist din cap, zîmbi și în timp ce oamenii ieșeau după el, se sui lingă șofer și trînti ușă de tablă. Motorul dudu, rumoarea celor care rămîneau creștea: el îi mai salută o dată c-o mină moale, apoi, ca să nu i se mai

mintirii și zise cu glas de doritoare participare la discuție:

— Știi, nene Iorgule, de cite ori intram în curte la dumneata, parcă mă cuprindea o emoție. ca-n fața unui examen greu: pe cuvînt, nu te uita așa la mine... Știi cite nopți m-am gîndit eu ce să-ți mai spun, cum să-ți mai demonstrez...

Se infierbîntase; amintirea îl pasiona, în obraji îi venise un abur de roșeață vioaie, puse o palmă pe masă și începu să povestească:

— Știi, o dată ieșisem de la dumneata cam supărat. Era noapte, glod. În primăvară...

să stringă mina celui care pleacă:

— Drum bun, tovarășe Preda, să vii la anul să ne vezi gospodăria!...

— Drum bun, să spui la raion că o să facem treabă bună...

— Drum bun, iartă-mă că ți-am dat bătaie de cap...

Iată-l și pe Pricope, și pe Chiru, și pe Cristian; iacă-o și pe Maria Surdului (mamă, mamă ce gură mai avea asta!) — iată-i pe toți, iată-i pe fiecare... Fizionomii pe care a văzut cîndva ogîndindu-se codeala și neîncrederea, ochi care îl urmăresc azi cu prietenie... Ce oameni!...

vadă ochii triști, intoarse capul drept spre flăcările neclintite ale copacilor de pe creasta dealului. Se va duce în altă parte acum și, acolo, tocmai cînd se va lega mai bine de oameni, treaba lui se va isprăvi și va pleca tot așa, într-o mașină deschisă, printre flăcările de aur și aramă ale toamnei.

Și buzele lui groase zîmbiră duios proaspetelor amintiri, în vreme ce mașina trecea pe lingă un plop în flăcări, pe care apoi îl lăsă în urmă, făcîndu-l să se micșoreze și să semene c-o coadă de vulpe roșcată, ridicată spre albastrimea densă a cerului.

CANDIDATI ai F.D.P. DIN REGIUNEA PITEȘTI

Desene de PITA RUBIN

Locotenent-colonel Dinu D. Ion, candidat în circumscripția electorală regională nr. 2, Pitești.

Nicolae R. Tudorache, președintele G.A.C. „23 August” - Broșteni, raionul Găești, candidat în circumscripția electorală regională nr. 108, Visina-Slăbozia.

Acatinca I. Teodor, învățător, director adjuncți la Școala medie nr. 1 „Nicolae Bălcescu”, candidat în circumscripția electorală orășenească nr. 67, Pitești.

Dumitrana Dumitru, președintele G.A.C. „Răsărit de soare”, candidat în circumscripția electorală raională nr. 16, Copăceni, raionul Horez.

Ioan Nic. Marin, maior, brigadier I șchela Cobia, Trușu 6-Pitești, candidat în circumscripția electorală regională nr. 112

Să vezi Napoli - și apoi...

de Filip CERBU

Fotografii de I. HANANEL

Deși se spune „*Vedi Napoli e poi mori*”

— „să vezi Napoli și-ai apoi să mori” — mărturisesc totuși că nu am nici un fel de intenție în acest sens... Dumnezeuiască privești-te a apusului de soare care aurește

Mediterana, înroșind a lavă zăpada de pe Vezuviu, irizind în tonuri violete îndepărtatul Capri și repetindu-se în miile de portocale care cresc pe stradă la Sorrento, m-a îndemnat, dimpotrivă, la viață.

De altfel nici napolitanii nu manifestă alte tendințe. Judecând după îndrăgostiții care, refugiați în bărci, ocoleau promontoriul de la Santa Lucia sau baia de la Marechiaro, unde, conform unei cântonete, „până și peștii se iubesc”, oamenii de acinutresc visuri cât se poate de optimiste.

Să nu-i socotească însă nimeni pe italieni doar niște visători melomani, subjugati de peisajul lor și de veșnica lor primăvară. Orașele Italiei de sud și ale Siciliei, pe care le-am vizitat, mi-au dovedit, dimpotrivă, dorința localnicilor de a se lua la întrecere cu natura prin lucrări măiestre, făurite de mina omului.

Amintesc arhitectura modernă a orașului Napoli, blocurile de pe via Caracciolo lucrate în cele mai simple linii în care, cu un rar talent, efectele decorative sînt obținute doar prin pete de diferite culori pe fațadă sau prin tăietura originală a balcoanelor. Păcat că pentru cei mulți, care stau în grote și în cocioabe mizere, asemenea locuințe, a căror chirie e cât jumătatea dintr-un salariu, apar ca o prăjitură de ciocolată în dosul unei

vitrine închise: delicioasă, dar inaccesibilă!...

Mi-a părut dramatică munca oamenilor de aici pentru exploatarea vulcanilor — ucigașii și protectorii lor. Vezuviul dă azi lavă pentru vase decorative, ca și pentru dalele de la cotiturile periculoase ale șoselelor. Tăranii au urcat cenușa lui temută, în coșuri, pe costișe, făcînd să crească dintr-însă lămii și măslini care-și întind ramurile pînă în ferestrele autobuselor. Trezindu-se în zori, sicilianul de sub Etna îi privește căciulița roșie, magmă topită, și coboară în adîncul minelor de sulf, ca să-și cîștige macaroanele de o zi.

Nouă, Italia ne e familiară. Graiul său nu ne este străin: după cîteva zile, în magazine — care aproape toate desfac solduri și se declară „în lichidare” — te înțelegi lesne cu localnicii. Comorile de cultură ale Italiei au ajuns nu o dată și pe pămîntul nostru. La muzeul din Messina, după ce ne-a arătat cîteva picturi de Antonello, ghidul ne-a amintit că, acum cîteva ani, pentru o expoziție retrospectivă a artistului, s-a adus aici și tabloul „Înălțarea pe cruce”, aflat în România, la Muzeul Bruckenthal din Sibiu.

În trecut Italia a fost și un loc de refugiu pentru patrioții țării noastre, alungați de stăpînirile reacționare. La Palermo am vizitat cu pietate clădirea unde s-a stîns marele nostru Nicolae Bălcescu. Pe via Buttera nr. 24, într-o casă modestă la ale cărei ferestre, de cum se ivește un străin, apar buluc familiile cu mulți „bambini”, acolo au trăit doi luptători pentru același crez progresist: ro-

minul Bălcescu și italianul Garibaldi. Două plăci comemorative fixate pe aceleași ziduri amintesc aceasta. Populația cartierului ne ajută să prindem sus o coroană de flori. Puștiul care vine cu scara și tatăl său, de meserie constructor, ne spun cu mindrie că sînt comuniști. Zidurile sînt aci coșcovite — ideile, însă, mereu tinere, în pas cu timpul.

E fermecător cerul Italiei, veșnic albastru, ca la noi vara, în zori, la Predeal. Păcat să fii acolo și să nu-l contempli. Din străduțele înguste, parcă smulse din filmele neorealiste, acoperite de rufele întinse la uscat, soarele nu se vede însă niciodată. E greu să respiri acolo. Și mai greu de respirat e în cinemato-

Într-un cartier muncitoresc din Palermo.

grafele pline cu filme americane de duzină, frumos colorate, unde, ca în filmul „Cavalerul misterului”, dușmanul e mereu un mongol îmbrăcat în roșu, eroina nu e blondă, ci „blondisimă”, iar în pauză vecinul de bancă se recrează răsfoind pasionat comics-ul „Strada pierzaniei”.

Am pierdut cerul în schimbul unei nopți în barul „Groapa cu șerpi” din Napoli. Orchestra era minunată; cînta din inimă tot ce are Italia mai frumos și numai rar luneca într-un învechit rock-and-roll sau în modernele calypso și cha-cha-cha. La mese ședeau dame de consumație cu iz de vedete de cinema, dar cu perspectiva de a sîrși într-un spital de boli venereice. O dansatoare își unduia corpul, întinzîndu-se din cînd în cînd pe podiul strălucitor, spre satisfacția unor matrozi beți din trupele N.A.T.O. La

Studenti napolitani, greviști și poliști cu bastoane de cauciuc. (Foto Keystone).

masa din fața mea, un aviator american cu boneta prinsă pe umăr, sub epoleți, îi privea fascinat spatele alb și proaspăt. Dacă ar fi fost în avion, ar fi lansat poate bomba atomică. Dar așa, scoase doar o țigară, trase din ea cît să se aprindă bine și... o lansă pe parchet exact în locul unde dansatoarea avea să se culce peste o clipă. Alarmă? Nu. „Colegele” femeii săriră de pe genunchii clienților, un chelner se repezi și șterse cu un șervet locul; dansul continuă. Numai aviatorul părea supărat: nu simțise miros de carne arsă.

Dimineața m-am trezit prost dispus. Ziarele anunțau că vulcanul Etna se activează. Voiam să mă plimb prin centru. Dar strada Corso Umberto era ocupată de carabinieri: grevă la Universitate. Un băiat îmi dădu un manifest: „După examenul de stat, guvernul a introdus încă un examen — de „liberă exercitare a profesiunii”. Scopul e limpede: o nouă barieră în calea tinerilor care caută o slujbă”. Citînd afișul, nu observai că într-o clipă bulevardul se golise de lume și la colț apăruse o tulumbă de pompieri. Cineva mă trase violent de mină. Peste o clipă o țîșnitură de apă răcea ultimele iluzii ale studenților. Mașini pline cu poliști trecură în goană. Și, deoarece nu încăpeau des-

tui tineri în ele, sergenții îi indesau cu bastoanele de cauciuc...

Mis-a spus că n-am văzut nimic deosebit: tot mai des au loc în Italia ciocniri între populația nemulțumită de politica guvernului, îndreptată spre sărăcirea țării și înarmare, și forțele represive, susținute de consilierii F.B.I.-ului american.

Am citit și ziarele de seară: 33 de răniți. O zi mai tîrziu se anunță că există și un mort. Era un absolvent. El nu va mai fi supus la „examenul de liberă exercitare a profesiunii”. A văzut Napoli și apoi...

Perspectiva este însă de partea poporului, care nu se lasă înfrînt.

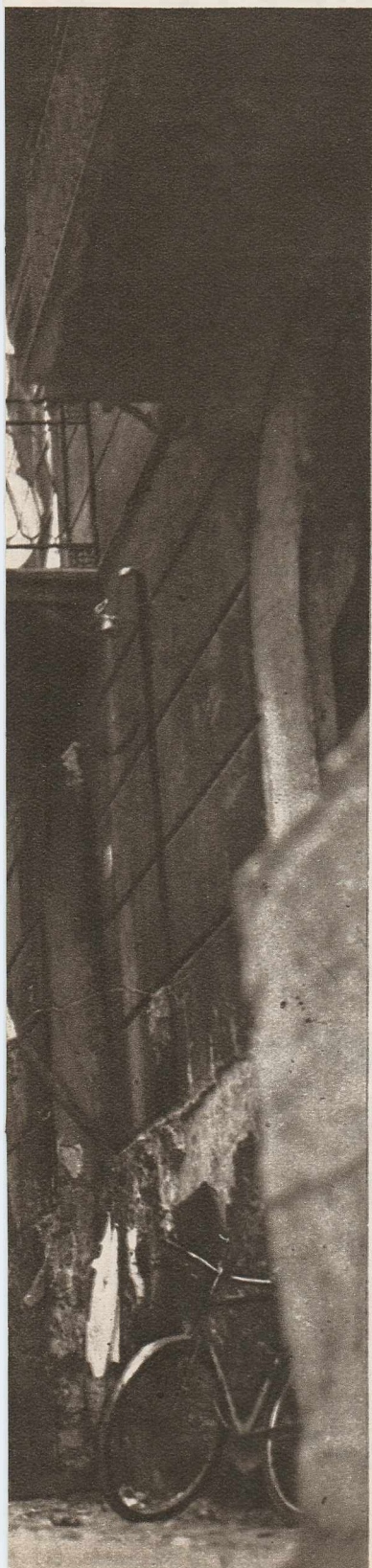
...Peste cîteva zile vizitam Messina. Fiecărui străin, aici i se arată, ca supremă atracție a orașului, orologiul Domului, vechi de opt veacuri, în care la ora 12 ziua zeci de figuri de bronz, cocoși, lei, sfinți etc. îndeplinesc roluri pitorești, statornicite de meșterii evului mediu.

Am plecat în împrejurimi, pe costișele împădurite, grăbiți să nu întîrziem: la amiază trebuia să auzim orologiul. După popasul de la hotel, pe munte, ghidul nostru nu s-a mai grăbit însă. Ne-a dus să vedem

locul de unde, printr-o vale, se zărea Etna, iar prin cealaltă Scylla și Caribda... Cînd am ajuns în piața Domului, era de mult trecută amiaza.

Mai tîrziu am aflat că la prînz, în împrejurimile Domului avusese loc o demonstrație: populația Messinei protestase împotriva reprimării grevei studenților din Napoli. Se vede că de aceea fuseserăm conșderați de prisos acolo.

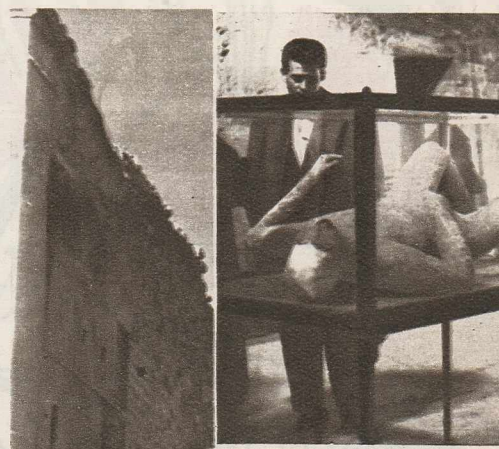
Am înțeles că ghidul nostru se arătase prea puțin grăbit, avînd un motiv serios: în Messina se aflau unii oameni care n-avut să vedem... cum l bate ceasul!...

Fotografia din stînga, sus: în această casă din Montreal (Palermo) locuiesc oameni...

Fotografia din stînga, jos: casa din via Buttara 24. O coroană de flori depusă de turiștii români, omagiu amintirii lui Bălcescu.

Fotografia din dreapta: printre ruinele Pompeiului. În colț, un aspect din muzeul local: unul dintre locuitorii surprinși de lava Vezuviului cu două milenii în urmă.

omul

de F. BRUNEA-FOX

Aici, în căsuța asta patriarhală din Căpâlneni Teilor, a locuit pînă acum zece ani, cînd patășca primăriei l-a mutat în ocolul săracilor fără familie de la Pătrunjel, un bătrîn foarte original. Il chema Năstase Gurită și-mi plăcea să-l vizitez ori de cite ori vreun ghes hoinar sau reportericesc îmi urnea pașii spre acest pitoresc și peștit cartier bucureștean. Să tot fie un pătrar de veac de cînd l-am cunoscut prin mijlocirea regizorului ieșean Ion Sava — scenograf, pictor și actor frămîntat de ciudate probleme teatrale — care niciodată, adus de treburi în Capitală, nu uita să se abată în ulița din preajma lacului. Il interesa deosebit bătrînul și veți înțelege de ce, dacă voi arăta că Năstase Gurită, pensionar (fusese arhivar de judecătorie în tinerețe) și holtei, își umplea ceasurile singuratic mesterind măști pentru carnavalul revelionului, cu o fantezie a grotescului ce-l uimea pe Ion Sava, el însuși excentric născător de obrăzări scenice.

Măști! Oricine va ridica din umeri. El — o indevnitică, fără importanță. Care burlac solitar nu-și însușește orele sedentare cu ocupații mărunte? Unul învață mierloii să cînte; altul se ostenește să alcătuiască o corabie într-un șip; altul combină scripci din chibrituri sau portrete de demnitari din timbre vechi; altul numără virgulele în sfintele scripturi.

Pasiuni? Nu. Simple paleative pentru plictiseală.

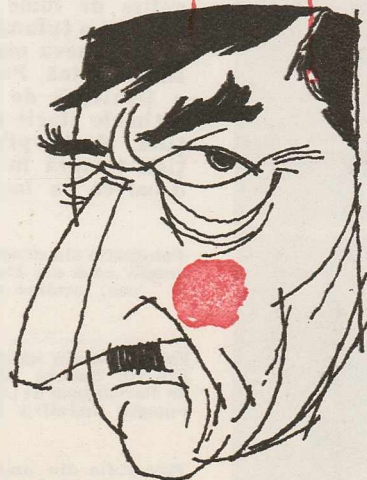
Ei, cu Năstase Gurită cuvîntul pasiune nu-i un compliment. Fiindcă, vedeți — ca și biograful care descrie viața oamenilor aleși, ca și portretistul ce-i zugrăvește — Năstase al nostru mula în carton, cu o fervoare maniacă, figuri de ale contemporanilor pe care-i considera de seamă — miniștri, politicieni, generali și chiar curteni.

Asta n-ar fi mare lucru, dacă în execuția măștilor bătrînul n-ar fi pus ceva mai mult, ceva mai tulburător decît îndemînarea. Ce? Un fel de intuiție care-l ajuta să pătrundă în taințele intime ale modelului său public. Și de aceea obrăzările lui de carton vopsit nu erau obișnuite reproduceri ale capetelor celebre, așa cum se înregistrau ele pe clișeele fotografice sau pe retina spectatorilor din mulțime, ci adevărate secrete destăinuite.

Pe vremuri, cînd mă brodeam în atelierul lui din Tei, mă sileam să nu-mi trădez adevăratul sentiment ce-mi stîrnea cumplita artă a meșterului. Mă temeam să nu-l sperii, căci îmi dădeam seama că, la fel cu pictorul francez Le Douanier Rousseau, pentru exoticul dezvăluit „ilucid“, cum îl explică teoreticienii decadentismului, Năstase Gurită își ignora din naivitate facultatea deosebită ce-l făcea să adulmece adevărul sau mai precis să detecteze ce-i adevărat în indivizi. Apartinea doar unei lumi în care slugărnicia era și tradiție, și condiție de existență. Dacă ar fi știut ce sacrilegiu săvîrșește față de respectabila societate de atunci, pe care o traducea plastic cu diformățiunile tănuite ale exponenților ei — în chipuri pentru carnaval — ar fi fost îngrozit.

Nu lucra după fotografii, ci de-a dreptul după model, pe care-l memoriza miraculos. Il înfilneam adesea la parlament ori la serbări oficiale, unde venea să „studieze vreo mască“. O confecționa acasă, din pastă de celuloză, din care trăgea într-o matriță de ipsos cîteva exemplare ce se desăvîrșeau apoi cu boiele și trăsături de pensulă.

Trebăluia continuu și niciodată vizitele mele nu se soldau cu dezamăgiri. Afară doar de „sezonul“ balurilor și revelionului, cînd pereții și dulapul se goleau rapid de „marfă“. Mă amuza să știu că la Eforie sau la Liedertafel circulau pe fețe de funcționari comerciali măști de miniștri și de șefi de partide „istorice“, măști de prinți și de parveniti, divulgate public cu tot ce aveau mai ilar în sufletele, mințile, caracterele „originalilor“ — așa

care

cum nu cutezau să se divulge modelele lor nici la confesional. Voi reveni

★

Masca! Mefistofelic cuvint. Pe vremuri m-am străduit să înțeleg ghesul obscur ce asmuțea o dată pe an, pe unii mai frecvent, pe alții chiar fără pretextul mascaradei, să evadeze din pielea lor publică, să se realizeze „bovaric“ pe un mlașaj al iluziei tainuite. Am constatat că unii se multumeau cu ficțiunea de o clipă, ignorând că de fapt și această încântare i-ar tulbura dramatic dacă ar ști că ea provine doar din cartonul grotesc sau gentil ce le acoperă fața. Alții reușeau — că acel tinăr demnitar al unui regim de odinioară — să intuiască sensul practic al travestiului menit să disimuleze și în viața publică deficiențe exterioare și cu asta cloaca lăuntrică adulmecată de cei din jur.

Era ambițios junele Eugen Titeanu, ce-și făcuse intrarea la un bal studențesc dominind cu cel puțin un bust asistența numeroasă. Pășea înalt și masiv, vorbea de sus, din altă zonă — capul lui frumos, plimbat peste celelalte capete, era ca un standard de biruință. Dar succesul a năzuit să-l încerce și fără picioaroange, fără deghizamentul fastuos al serbării care-l reducea, acasă, lepădându-l, la dimensiunile sale fizice ingrate — trup pirpiriu, figură dizgrațioasă, slut, mititel, carnasier. Când a ajuns subsecretar de stat, mi-am dat seama, revăzându-l, că lecția balului i-a servit. Tocurile superînalte, vata umerilor și pectoralilor, ochelarii cu ramă groasă, mustata „gauloise“ îi confecționaseră „alură“, o prestață pe care o proclama deschis, cu un sfidător aplomb. Primea vizitatorii, el stînd mereu în picioare, ca să domine și în acest fel musafirul de pe scaun, eventual mai înalt decît dînsul.

— Și — mă veți întreba — a izbutit pînă la capăt?

— Nu. A eșuat. S-a prăbușit, fiindcă și-a trădat veritabila lui mască, a cărei răzbunare e necruțătoare. O dată, la o vînațoare crăiască, demnitarul a avut o indispoziție și a fost transportat la pavilion. Dezbrăcat de cojoace, pulovere și straie capitonate, n-a mai rămas nimic dintr-insul. Cum se întâmplă cu cadourile de pîcăleală cînd, despachetate din multele hîrtii de ambalaj ce-i dau amploare, surpriza, voluminoasă, devine o minusculă păpușică de celuloid. Nefericitul a căzut în dizgrație, învinuit de substituie de persoană. Ceea ce era considerat în asemenea circumstanțe și les-majestate.

★

Burghesia avea momente cînd fizionomia sa autentică, reală, o înspăimînta. Am surprins-o adeseori, după petrecere, șovăind să se reîncarneze în tipul hid, de teighea, de club, de cabinet politic, al vieții sale cotidiane.

Îi văd... Cînd la spartul revelionului oaspeții au consimțit să-și reia „fizionomia“ de toate zilele, nu i-a lăsat inima să năpîrlească radical. Îi durea parcă operația, ca pe doctorul Jeckyl, din strania poveste a lui Stevenson. Renunțînd totuși la recuzită, au continuat să poarte, în virtutea inerției, amprenta personalității factive în care s-au complăcut.

În alura domnișoarei cu „forme pline“, stăruia caricatural imaginea languroasei vedete de cinema Dorothy Lamour. Domnul cîrn, celebru prin timiditate, era încă galvanizat de încarnarea lui Cyrano; topăia eroic ca într-o parodie a duelului, declama patetic „mersul trenurilor“. Celălalt, industrial, nu-și lua de pe stomac mina napoleoniană. Iar prin doamna atît de castă, zvirlea ochiade incendiare și-și ondula nurii curtezana din port abia degrimată, abia descotorosită de țoalele provocatoare.

Îmi vine în minte o vorbă agreată de pamfletarii și moralistii sociali de odinioară: „Jos masca!“ Care mască? Acea cu

Ilustrații de Val MUNTEANU

care aveau contact dumnealor în fiecețe zi? „Masca voastră reală e aceea de carton, domnilor“ — le spuneau Arghezi și Cocea.

Numai poetul despuiat de costumul paieței pleca în zori nerăjîit, fiindcă, spre deosebire de ceilalți, masca lui reală se confunda cu masca lui afectivă.

Masca suferinței sociale, a multimei crispate de foame și împilări era inamovibilă, sudată de om ca încă o epidermă. Singura autentică era masca secretă ce se punea „soi-disant“ în deridare, la zilele de gală. Asta da, tresărea înspăimîntată la strigătul pamfletarilor și moralistilor, ca somnambulul împroșcat cu apă rece.

Singurul ins care nu-și falsifică niciodată fizionomia este muncitorul. „Masca“ — pe care pictorii o redau cu tonurile specifice, ca să ilustreze și felul meseriei — nu-i a sa, ci a muncii. Lucrătorul nu poartă mască. Pe chipul său nu se reflectă zădărnicii refulate și ceea ce aparent e mască la miner, la cazangiu, la vopsitor, la făurar — dispăre după treabă, cu apă și săpun. Chipul muncitorului e un exemplu de realitate conștientă, echilibrată.

★

Cum am spus, Năstase Guriță turna în celuloză chipuri contemporane, cu o candoare egalînd în corosiv ceea ce lucidul Saint Simon, cronicar al secolului său, făcea pe hîrtie cu pana.

Îmi amintesc de un Ionel Brătianu (mai trăia încă) — sultan frumos, cu ochii languroși de gazelă — pe chipul căruia inocentul meșter întipărise nu știu ce cruzime, nu știu ce rictus de bestie. Sau de un Averescu ce reflecta, în bonomia sa cu făcălie, un fel de dulce demență donchihotească. Am descoperit într-un rînd, printre măști năsoase și burlești de serie (confectiona, firește, și de astea), una ce distona sever. Aveai impresia, la prima vedere, că această mască austeră se uită dojenitor la fisticchiile cartoane colorate. Te frapa însă numaidecît izul de fățarnicie emanat prin nu știu ce glandă, fățarnicia pe care o tăinuia cu atîta ermetism în viața de toate zilele Iuliu Maniu.

Toți purtau, ca o eczemă proiectată dinăuntru, masca lor psihică secretă, scoasă la iveală de geniul unui simplu iconar anonim.

Am lăsat la urmă cea mai iscusită mască ieșită din mîinile bătrînului meșter. Acea a regelui Carol al II-lea. Aceasta nu mai era o mască, ci un adevărat document psihanalitic.

Cînd am dat cu ochii de dînsa, m-am înfiorat recunoscînd în acest „aer“ de țap, de faun dezlîntuit, figura monarhului de la paradele de operetă și de pe monedele în circulație. Am avut impresia că privesc în iatacul intim, unde se revêlă adevăratul „Eu“ al regelui de pomină, venal, priapic, capricios, bahic, tiran și megaloman.

— Ce faci cu masca asta? — l-am iscodit pe artist.

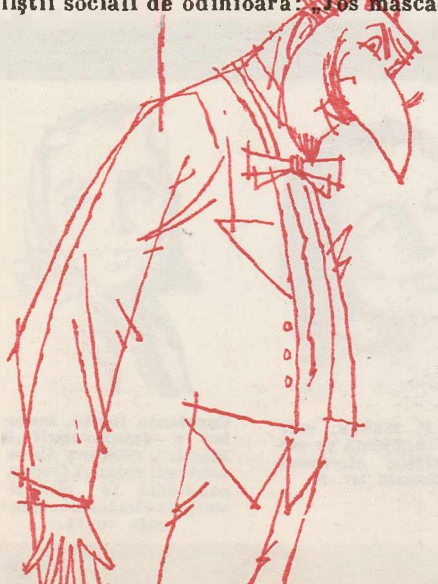
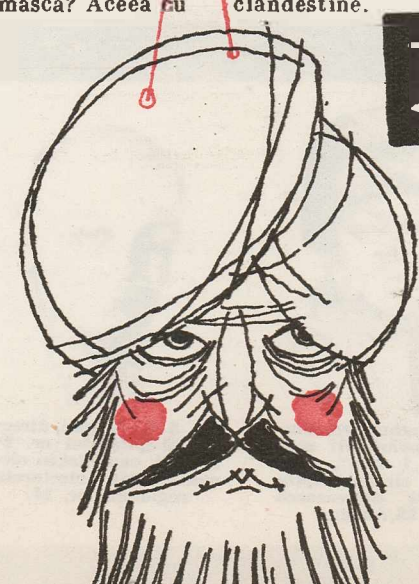
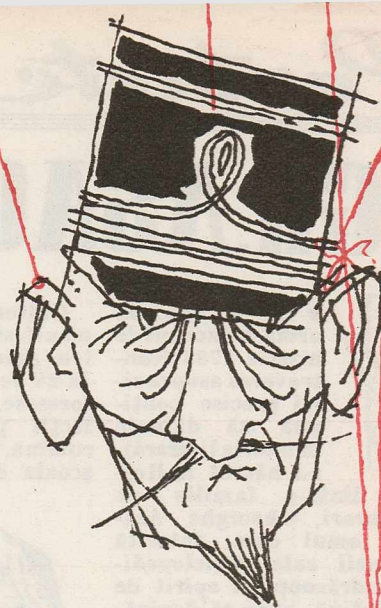
— O vînd — mi-a răspuns cu o feciorelnică încredințare.

Am întîlnit-o pe Văcărești, în mascarada purimului de atunci, purtată de un băiat de prăvălie. Distona printre celelalte mutre artificiale ale alaiului burlesc, ca o nudistă într-o procesiune de călugărițe.

...Cu Năstase Guriță a dispărut acum 10 ani, în ajunul revelionului memorabil din 1947-1948, nu un autopsier, ci cronicarul unei societăți pe care a ilustrat-o cu stigmatele ei clandestine.

meșterea

măști

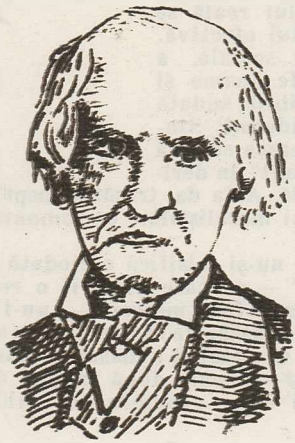

GH. ASACHI

u 17 decenii în urmă, la început de martie 1788 (controversa asupra zilei precise continuă să dăinuie în istoria literară), s-a născut la Herța, dintr-o familie de cărturari, Gheorghe Asachi, omul care, datorită culturii sale enciclopedice, îndrăznețului spirit de inițiativă, avea să devină, asemenea lui Eliade Rădulescu în Muntenia, personalitatea cea mai proeminentă, dar și cea mai plină de contradicții, a Moldovei de la începutul veacului al XIX-lea. Spirit capabil să se îndrepte deodată în diferite direcții, lui Asachi i se deschid chiar din adolescență perspectivele cele mai largi de activitate. La 17 ani este doctor în filozofie, inginer și arhitect, cunosător al literaturii vremii și minuitor de penel și condei, gazetar, apoi, rînd pe rînd — de multe ori însă și dintr-o dată — întemeietor de școli, de teatre, de presă românească, profesor, prozator și dramaturg. Nu i-a scăpat nici un domeniu în care să nu fi adus, cît de cît, o contribuție; într-o vreme întemeiază chiar o fabrică de hirtie, apoi o tipografie. A fost un om al epocii sale, care — anunțînd renașterea națională a țării — pretindea crearea cît mai rapidă a unei culturi menite să înlocuiască, sau, mai bine spus, să realizeze tot ceea ce aproape o sută de ani de domnie fanariotă nu reușiseră să creeze. A înțeles perfect epoca, dar nu a întrezărit clar viitorul; și-a dat seama de covârșitoarea importanță a Rusiei de atunci, ca factor politic și cultural, dar a cochetat și cu politica Austriei lui Metternich; 1848, anul revoluției, se integra perfect în mentalitatea lui, dar consecințele revoluției nu le-a mai înțeles, rămînînd pînă la moarte antiunionist convins.

Culturalist, Asachi își manifestă aptitudinile pentru prima oară în 1812, la 24 de ani, cînd începe să formeze, în cadrul unor lecții predate în limba romînă, viitori ingineri, la școala de la Socola unde

Gheorghe Asachi

veneau fiii de beizadele care urmau să se specializeze apoi la Paris și Viena. Revoluția de la 1821 creează un interregnum în activitatea culturală, dar în 1828 procesul de reconstituire a instituțiilor de învățămînt în limba națională, inițiat de Asachi, ia un mare avînt, sprijinit fiind de Rusia și de domnitorul Sturza. Școala de la Trei Ierarhi, constituită pe metoda lancasteriană, pe baza anaforalei Epitropiei, întărită de domnitor, se deschide în acest an, iar la prima sesiune de examene Asachi citește în fața celor 300 de elevi un sonet „făcut într-adins pentru această întimplare, plin de idei poeticești foarte frumoase, carele s-a văzut și pe aici tipărit”, cum scria bucu-reșteanul „Curier românesc” din aprilie 1829.

În anul următor, sub regimul Regulamentului Organic, Asachi începe să lucreze la concretizarea ideii fondării unei Academii în care să se predea filozofia, teoria matematicilor, eco-

nomia rurală etc., iar patru ani mai tîrziu, ia parte la deschiderea primei școli pentru educarea fetelor, organizată tot de el.

În domeniul publicisticii, Asachi întemeiază la 1 iunie 1829 primul ziar românesc din Moldova, „Albina Romînească, gazetă politico-literară” care apare timp de 20 de ani, pînă la 2 ianuarie 1849, cînd e înlocuită prin „Gazeta de Moldova”, fiind pînă la 24 noiembrie 1858. „Patria”, care-i urmează, avînd caracter antiunionist, dispare după o scurtă viațuire, la 5 octombrie 1859.

În teatru el este deopotrivă un deschizător de drumuri. Ca la București, unde domnița Ralu, fiica lui Caragea-Vodă, înființase cu cîțiva ani mai înainte un teatru în casele ei de la „Cîșmeana roșie”, la Iași, casele hatmanului Costache Ghica adăpostesc prima scenă romînească, ridicată cu cheltuiala lui Asachi. La 27 decembrie 1816 doamna Șubin în rolul unei păstorice, prințul Ghica în rolul lui Mirtil și Costachi Sturza în rolul lui Lizis prezintă pentru prima oară în romînește pastorală „Mirtil și Hloe” de Gessner și Florian, prelucrată de Asachi. Mai tîrziu el pune bazele unei trupe de amatori, nucleul teatrului românesc permanent în Moldova, care prezintă, între altele, „Dragoș, întiul domn suveran al Moldovei”, cu muzică de Elena Asachi, apoi piese de Kotzebue, programe de varietăți și numeroase vodeviluri scrise, traduse sau adaptate de Asachi și puse pe muzică de soția sa.

Scriitorul Asachi și-a desfășurat talentul de-a lungul întregii vieți, dar literatură sa prezintă azi valoarea numai a unui document al vremii. O dragoste din tinerețe, a cărei amintire a stăruit pînă la moarte, Bianca Mileși, pe care o cunoscuse la Roma, a dat aripi unei pasiuni spiritualizate și i-a desferecat talentul poetic. A glorificat, bineînțeles, Italia; ca orice romantic, a cîntat privighetori, nopți instelate, zîne, harfe, eho-uri, pietre de mormînt, suspinuri, lacrimi, jurăminte, toate legate de amintirea Biancăi; s-a cufundat în trecutul poporului și a repovestit pagini vechi și prăfuite din

Micu Ana, șefa secției prevederi sociale a Sfatului popular orășenesc Sîmbu, candidată în circumscripția electorală regională nr. 66.

CANDIDAȚI ai F.D.P. DIN REGIUNEA STALIN

Desene de Tia PELTZ

Bălărașu Ioan, oțelar la „Steagul Roșu”, candidată în circumscripția electorală orășenescă nr. 3, Or. Stalin.

Alexe Maria, nunciotoare, candidată în circumscripția electorală orășenescă nr. 134.

Böhm Matei, lacătus-mecanic la Uzinele de tractoare „Ernst Thälmann”, candidată în circumscripția electorală nr. 12.

Dr. Coman Vasile, protopop al raionului Codlea, candidată în circumscripția electorală orășenescă nr. 65, Codlea.

L. V.

CANDIDAȚI ai F.D.P. DIN REGIUNEA PLOEȘTI

Desene de Tia PELTZ

Bărbulescu Ioan, maestru rafinor la rafinăria nr. 2-Plocești, candidată în circumscripția electorală regională nr. 17.

Nicola Anghel, președintele întovărășirii zootehnice „1 Mai”, candidată în circumscripția electorală orășenescă nr. 35, Azuga.

Dr. A. Weissman, director al Spitalului nr. 2-Plocești, candidată în circumscripția electorală regională nr. 21.

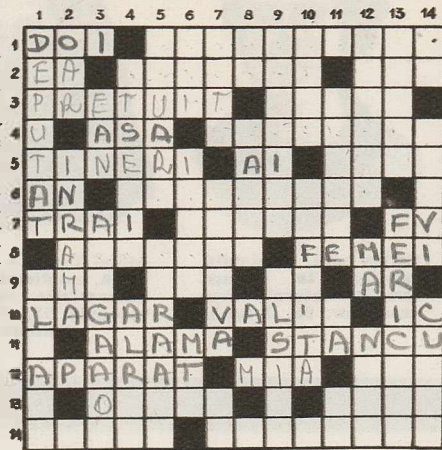
Maria F. Maloin, activă, candidată în circumscripția electorală regională nr. 8.

Constanța Ionită, membră a întovărășirii „8 Martie”, comuna Dumbrăveni, raionul Cricov, candidată în circumscripția electorală regională nr. 11.

Hai la vot!

ORIZONTAL: 1) Data calendaristică la care vor avea loc alegerile pentru sfaturile populare — Așa vor fi candidații noștri în alegeri. 2) Pronume feminin — Noi toți, cei care ne vom da votul candidaților F.D.P. — „Fructul” luptei și al muncii noastre. 3) Așa cum este deputatul pentru alegătorii săi — Nume feminin. 4) Astfel — Ovație cu care îi întâmpinăm pe candidații noștri. 5) Iși vor da votul alături de cei vîrstnici pentru candidații vieții noastre ferice — Posezi — Comparativ pentru dirzenia celor ce și-au jertfit viața pentru libertate. 6) 1958 — Marile drepturi de care ne bucurăm azi. 7) Pentru a ni-l face mai bun și mai fericit, vom vota la 2 martie pentru candidații F. D. P. — Căpitani peste o sută de oșteni (od.) — Filip Vasilescu. 8) Prilej de a ne arăta dragostea și adeziunea față de regimul nostru de democrație populară — Altădată asuprite, azi egale cu bărbății. 9) Localitate în Japonia — Măsură agrară. 10) Din cel al păcii și socialismului face parte și țara noastră — Între deal și cîmpie — Pană de despicat. 11) Aliaj al cuprului — Cunoscut scriitor contemporan, autor al romanului „Descult”. 12) În ultimii ani, alături de cele de

radio au apărut și cele de televiziune — ... Braia, apreciată cîntărețată a frumoaselor noastre române — Oază în Sahara. 13) Apără cu arma în mînă cuceririle revoluționare ale poporului — Teatrul sau pictura, muzica sau cinematografia. 14) ... Darie, talentat artist al studioului „C. Nottara” — Deputatul, înainte de 2 martie. VERTICAL: 1) Candidatul, la 3 martie 1958 — Așa sînt muncitorii, țărani și intelectuali în lupta pentru construi-

rea socialismului. 2) Comună în Ardeal — A pune în ramă. 3) Interjecție — Unul din milioanele de cetățeni ai patriei noastre. 4) Voie bună ca aceea ce va domni pretutindeni în ziua alegerilor — Votați. 5) Acțiunea de a alege pe cei mai buni dintre noi în fruntea treburilor obștești (pl.) — Cele care reși dau girul. 6) Ate — Dramaturg clasic norvegian — Poseziv feminin. 7) Vas de băut — Bătrînul și mereu tînărul continent — Sec! 8) Ten! — În anii regimului nostru apar în tiraje de milioane de exemplare. 9) Călită în lupte (fig.) — Nina... poetă, laureată a Premiului de Stat. 10) Galben turcesc — A pava străzi și șosele. 11) Stare sufletească pe care o încearcă tinerii ce vor vota pentru prima oară la 2 martie — Pronume — Posezi. 12) Pavoazați — Pronume — Parfum. 13) Astrul ce ne luminează și ne încălzește — Așa va fi întotdeauna, sub socialism, viața oamenilor muncii. 14) Idem — Acum școlari, mline harnici constructori ai socialismului — Așa cum vrem să fie orașele noastre.

Cuvinte rare: AME, INO, AIR, OAR, RILA.

Din rețetele frumuseții IMPOSIBIL S-O MAI RECUNOSC PE ANGELICA

M-am întâlnit zilele trecute cu fosta mea colegă de facultate Angelica Buzoianu, care a trebuit să-și pronunțe de două ori numele, ca s-o recunosc. Cu zece ani în urmă, cînd m-am despartit de ea după ultimele examene, era — pare-o văd — tare durdule, fără pic de linie grațioasă în siluetă, cu nișcări greoaie și cu niște obraji pe care noi, celelate fete, îi numeam „medii ideale de cultură microbiene”. Asta înseamnă: ten gras, pori deschși, coșuri, puncte negre, pete... Și acum aveam în față o femeie zveltă, cu tenul limpede și cu forme armonioase.

— E colosal — am exclamat — cum te-ai schimbat, de cînd nu ne-am mai văzut! Cum s-a petrecut această minune?

— E greu să-ți explic în cîteva cuvinte. Aștept autobusul 32 și n-as vrea să-l scap.

— Dacă e așa, dă-i drumul fără grijă. Pînă vine treizeci și doi-ul putem consuma și cite o prăjitură — îi spuseli, luînd-o de braț și îndreptîndu-mă cu ea către o cofetărie.

Ne așezăm la o masă retrasă și comandăm:

— Două prăjituri cu ciocolată!

— Nu! Pentru mine e de ajuns o citronadă — spuse ea.

— Sînt aici niște prăjituri delicioase — insistai eu.

— Bănuiesc, dar nu iau. Trebuie să știu că o primă explicație a siluetei mele de azi este și aceea că m-am abținut de la dulciuri. Îți amintești, desigur, că aveam predispoziție la îngrășat. Pentru asemenea oameni dulciurile, făinoasele și sosurile sînt dezastruoase.

— Asta o știe oricine.

— Dar nu oricine se poate abține, deși nu e prea greu cînd te obișnuiești. Nu oricine vrea să renunțe dimineața la cafeaua cu lapte, însoțită de piine cu unt, marmeladă sau miere și să înlocuiască toate acestea cu suc de fructe sau chiar cu simple fructe crude, așa cum fac eu. Nu oricine va renunța la un prînz sau la o cină compusă din mîncăruri cu sos, înlocuindu-le cu legume, salate și fructe.

— Te costă cam scump silueta, dragă mea. Eu una cred că m-aș anemiza cu un astfel de regim.

— Să nu exagerăm. Regimul nu se limitează la fructe și legume. Poți să mînci foarte bine și o friptură la grătar, un pește slab, un rasol și, în general, tot ceea ce e bogat în substanțe minerale, care, la drept vorbind, sînt destul de hrănitoare.

— Totuși, n-ai să-mi spui că numai datorită regimului ai căpătat această siluetă și acest ten.

— E adevărat că regimul alimentar este numai baza de plecare și că el trebuie completat cu exerciții de gimnastică ușoară,

cu masaje și cu o îngrijire specială a corpului.

— În ce mă privește, nu prea mă împac cu gimnastica.

— Dacă îți vine greu să faci gimnastica în fiecare dimineață, fă altceva mai ușor și mai plăcut: dansează. Îmbracă-te dansînd, mergi la bucătărie, prin casă, dansînd, pune eventual un disc la pick-up și dansează după el zece minute, în fiecare zi.

— Așa, de una singură?

— Dacă ai și un partener care ține la siluetă, cu atât mai bine. Dar nu e neapărat necesar, pentru scopul pe care-l urmărești. În sfîrșit, dacă nu-ți place să dansezi singură, există și alt exercițiu ușor pe care poți să-l practici: săritura peste coardă. E la fel de salutar pentru siluetă, ca și pentru punerea în circulație a sîngelui. Cît despre ten — continuă ea — știi bine cît de gras îl aveam și cît de iritat. Dacă te interesează, îți voi da o rețetă simplă, dar eficientă pentru combaterea acestui aspect neplăcut — deși nu vîd să ai nevoie.

— Mă interesează pentru o prietenă. Ce trebuie să facă?

— Să se spele în fiecare seară pe față cu un săpun de sulf și cu apă în care a adăugat un praf de borax. Apoi să fricționeze

pielea timp de cinci minute cu o loțiune compusă din:

1 litru apă distilată;
25 grame aloe;
25 grame benjoîn.

Iar dacă are și porii dilatați — cum îi aveam eu — să înlocuiască, la două zile, loțiunea aceasta cu alta, făcută din lapte crud la care a adăugat zeamă proaspătă de fructe — orice fel de fructe — și pe care o șterge apoi cu apă de trandafiri sau cu ceai.

Voiam să mai întreb și despre părul ei mătăsoș și ondulat, despre mîinile ei îngrijite, despre genele ei lungi, despre bustul ei ferm, dar s-a ridicat, explicîndu-mi că nu vrea să întirzie prea mult. Mi-a dat însă adresa ei și mi-a promis să mai stăm de vorbă despre toate acestea.

Cînd am ajuns în stația autobuzului, începuse să ningă, dar 32 încă nu trecuse.

— Vezi — i-am spus — te-ai grăbit și acum ai să stai aici, sub ninsoare, pînă vine mașina.

— Nu-i nimic — mi-a răspuns — zăpada face bine tenului, ca și apa de ploaie, de altfel.

Vasăzică tot e bună la ceva uneori și întirzierea autobuzului 32!

JOSIANA

Naltă-i mindra ca seara
Frumoasă ca primăvara

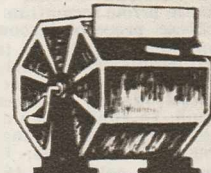
Articole cosmetice și de parfumerie
LA MAGAZINELE

În toate unitățile comerțului de stat

puteți cîștiga:

100.000 LEI
75.000 LEI
50.000 LEI
25.000 LEI
10.000 LEI
5.000 LEI
1.000 LEI

PĂSTRÎND BANII ÎN
OBLIGAȚIUNI C.E.C.

plăci

aparate foto

patetoane

LA LIBRĂRIILE ȘI MAGAZINELE UNIVERSALE ALE

CANDIDAȚI ai F.D.P. DIN REGIUNEA SUCEAVA

Desene de Eva CERBU

Hudemă Gheorghe-Alexandru, muncitor fostier la I. F. E. T.-Brodina, candidat în circumscripția electorală regională nr. 41.

Răoi Constantin, profesor, candidat în circumscripția electorală raională nr. 11, Vicovul de Sus, Rădăuți.

Faibiș Lora, contabilă, candidată în circumscripția electorală orașenească nr. 25, Dorohoi.

Matei Dochîța, colecționistă, candidată în circumscripția electorală raională 53, Stăuceni, Botoșani.

Vasiliuc Constantin, președintele G. A. C. „1907” - Vlăsinești, candidat în circumscripția electorală raională nr. 48, Săveni.

APARIȚIA ORAȘELOR

Prin materialul de mai jos, tovarășul Dan Berindei, cercetător principal la Institutul de Istorie al Academiei R.P.R., răspunde tov. Vasile D. Dumitru din Gura Ocnitei, regiunea Ploiești.

Orașul apare în istoria omenirii ca o formă mai evoluată a așezărilor omenești, în perioada trecerii de la comuna primitivă la orânduirea sclavagistă. El este un centru populat, care se formează ca rezultat al adâncirii diviziunii muncii, o dată cu separarea meșteșugurilor de agricultură, cu nașterea schimbului regulat de mărfuri, cu proprietatea particulară asupra mijloacelor de producție și cu apariția sclaviei.

Diversele teorii asupra formării orașelor, ca „teoria apărării” (Bucher, Maurer, Weber) — care susține că orașele apar ca o necesitate de apărare împotriva năvălirilor — sau o altă teorie, potrivit căreia orașele au fost inițial doar o formă de organizare politico-judiciară și nu o categorie social-economică (Belov, Hegel, Wilde), precum și teoria „geografică”, care explică apariția orașelor prin particularitățile geografice, sînt deopotrivă de greșite, principalul în procesul de apariție al orașelor constituindu-l nivelul de dezvoltare al forțelor de producție.

Primele orașe din istoria omenirii au apărut în mileniul al III-lea î.e.n., o dată cu dezvoltarea societății sclavagiste timpurii. Leagănul vieții urbane a oamenilor pare a fi situat în sudul Mesopotamiei. Aci apar orașele Ur, Nippur etc. care, fiind inițial centre religioase și administrative ale comunităților rurale, devin, pe măsura dezvoltării forțelor de producție și a concentrării în interiorul lor a meșteșugurilor și negustorilor, orașe propriu-zise. Orașul Ur, de exemplu, avea în mileniul al III-lea î.e.n. următorul plan: la centru citadela, cu templul și curtea stăpînitorului, în jurul citadelei orașul „interior”, înconjurat cu un val de pămînt și cu ziduri, avînd împrejur și

o centură de suburbii. Pe măsura maturizării orînduirii sclavagiste, orașele Mesopotamiei iau o deosebită dezvoltare. Ele ajung să fie înconjurate cu fortificații deosebit de puternice (Babilonul avea șase rânduri de ziduri) și să fie dotate cu străzi pavate și chiar cu elemente de canalizare.

În Egiptul antic orașele apar din mileniul al III-lea î.e.n. — ca și în Mesopotamia — dar mai ales în cel de-al II-lea, cînd cunosce o deosebită înflorire. Tot în al doilea mileniu î.e.n. apar așezări de tip urban în zona grecească creto-miceniiană și în India; iar la începutul celui dintîi mileniu î.e.n. se dezvoltă mult orașele Feniciei. În același mileniu cresc orașele Chinei — ca centre ale primelor formațiuni de stat — precum și cele din Transcaucazia și Asia mijlocie — pe actualul teritoriu al U.R.S.S.

În Dacia, apariția așezărilor cu elemente de caracter urban poate fi localizată în primul mileniu î.e.n. și în deosebi în a doua jumătate a acestui mileniu. În veacurile VII-VI se pun temelurile coloniilor grecești de pe tărîmul apusean al Mării Negre (Histria, Tomis, Callatis). Aceste prime formațiuni urbane grăbesc procesul descompunerii comunei primitive în interiorul teritoriului dacic, apărînd și aici centre cu evidente caractere orașenești, înainte de cucerirea romană. În anul 335 î.e.n., Ptolemeu al lui Lagos semnalează un oraș get în Oltenia, întărit și locuit de cel puțin 10.000 oameni; patru decenii mai tîrziu, marele șef get Dromihetes obține de la regele Lisimah stăpînirea cetăților dunărene Capidava, Carsium și Genucla, iar celtii întemeiază orașul Noviodunum (Isaccea).

În secolul I î.e.n., teritoriul dac numără o serie întreagă de localități, fapt care a sprijinit neîndoielnic dezvoltarea unei puternice vieți orașenești în perioada stăpînirii romane a teritoriului patriei noastre.

RĂSPUNDEM CITITORILOR

DISCURILE NORMALE ȘI MICROÎNREGISTRATE

Apărute în 1909, discurile microînregistrate au cunoscut o dezvoltare deosebită. Astăzi, pe măsură ce patefoanele sînt înlocuite cu pick-upuri, discurile normale sînt din ce în ce mai puțin folosite; ele dispar, făcînd loc celor microînregistrate. Aceasta, desigur, din cauza avantajelor pe care le prezintă discurile microînregistrate față de discurile normale.

Discurile normale, cu diametrul de 25 cm, au o durată de audiere efectivă de 2,5-3 minute, iar cele cu diametrul de 40 cm — discurile mari — au o durată de 4,5-5 minute. În cazul muzicii populare sau al celei de dans, această durată de audiere este de obicei suficientă. Altfel stau însă lucrurile atunci cînd se imprimă muzică simfonică sau de operă; în aceste cazuri, imprimarea unei bucăți necesită multe discuri. La audiere, aceasta se traduce prin pauze de la un disc la altul, care sînt extrem de supărătoare.

Discurile microînregistrate sau de lungă durată remediază aceste neajunsuri. Într-adevăr, durata de audiere a unui disc microînregistrat, cu diametrul de 25 cm, este de cca 27 minute, iar cea a unui cu diametrul de 40 cm este de cca 40 minute. De unde rezultă această mare diferență de durată între discurile nor-

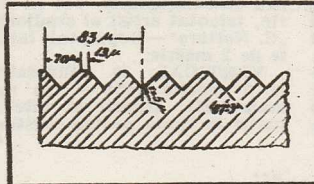

Fig. 2

male și cele microînregistrate? Explicația este simplă, dacă ținem seama de două elemente și

	Plăci normale 78 ture/min.	Plăci micro. 33 1/3 ture/min
Diametrul rilei interioare în mm	90	90
Diametrul rilei exterioare în mm	240	240
Numărul rilelor	300	900
Durata unei rotații în secunde	0,77	1,8
Durata discului în minute	3,84	27
Lățimea rilei în microni	130	70
Pragul dintre rile în microni	130	13

În afară de avantajele arătate mai sus, materialul pe care se imprimă discurile microînregistrate prezintă și el unele caracteristici deosebite, fiind o masă plastică extrem de ușoară, inca-

sabilă și foarte rezistentă la uzură. Această din urmă însușire are ca rezultat și o fidelitate de redare a sunetului mult mai bună decît cea a discurilor normale.

DEZLEGAREA JOCULUI „ALGERI DIN TRECUT”, apărut în nr. 8.

CAMERA — CURAT — R — ORAS — FRICA — APA — NIC — F — AMIN — TIRI — TD — PROMISIUNI — A — FOAMETE — RIMA — MASLUI — I — NECAZ — IC — ID — URNE — ERI — NALTATI — AGA — I — ARII — R — NEURNIT — RETEVEIE — RAR — E — ITE — ANALFABETI.

DEZLEGAREA PROBLEMEI DE ȘAH APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

Problema de V. Rudenko, publicată în cronica noastră precedentă, conține o serie de curse frumoase, bazate pe diferite mutații ale calului alb de la d4 (1. Cb5? Nb7!; 1. Cf5? Cd1 etc.) Soluția este numai 1. Ce6! cu următoarele mături: 1... Nb7 2. Nb5 mat; 1... Nc4 2. Nc2 mat; 1... Ce4 2. De2 mat; 1... Cf6 2. Tc3 mat; 1... Ch1 2. Df5 mat.

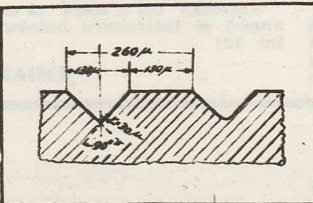

Fig. 1

CANDIDAȚI ai F.D.P. DIN REGIUNEA TIMIȘOARA

Desene de Pito RUBIN

Kovacs Stefan, strungar la întreprinderea „Electromotor”, Timișoara, candidat în circumscripția electorală regională nr. 96.

Doctor Ardeleanu Livia, director al Spitalului de copii din Timișoara, candidată în circumscripția electorală regională nr. 101.

Iovanovici Milan, învățător, candidat în circumscripția electorală regională nr. 102.

Binder Iosif, maestru-montor la I.M.R., candidat în circumscripția electorală regională nr. 94.

Paulovits Magdalent, activistă a Statului popular regional Timișoara, candidată în circumscripția electorală regională nr. 79.

Interzis ARMELOR NUCLEARE!

„PLANUL RAPACKI“ DE SCURT

Adam Rapacki, ministrul de Externe al R.P. Polone.

● Din zona propusă urmează să facă parte R. P. Polonă, R. Cehoslovacă, R. D. Germană și R. F. Germană.
● Pe teritoriul celor patru state nu se vor produce sau stoca arme nucleare, nu se vor amplasa

În inima Europei, o zonă denuclearizată! Această propunere a guvernului polonez, cunoscută sub numele de „planul Rapacki“ și prezentată încă în cursul celei de-a 12-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., găsește un tot mai larg răsunset în întreaga lume și mai ales în Europa. Pentru popoarele bătrânului continent e limpede faptul că adoptarea acestei propuneri ar constitui un prim pas pe calea micșorării încordării în Europa și totodată un început promițător în rezolvarea problemei dezarmării. Tocmai de aceea guvernul R.D. Germane a salutat cu satisfacție propunerea poloneză, iar guvernul R. Cehoslovace a declarat că este gata să-și asume aceleași obligații ca și guvernul R.P. Polone. Rămâne ca și guvernul R.F. Germane, ținând seama de adevărata voință a majorității poporului german, să renunțe la obiecțiile artificiale pe care le ridică în calea transpunerii în viață a acestui plan și să se pronunțe favorabil adoptării sale.

Moartea atomică ne amenință! Cerem: afară cu armele atomice din Germania de vest! Asemenea inscripțiilor, ca aceasta de pe Bundes-Allee din Berlinul apusean, reprezintă voința întregului popor german.

În această hartă este indicată zona ce ar putea fi denuclearizată, potrivit „planului Rapacki“.

materiale și instalații destinate deservirii acestora.
● Armele nucleare nu vor fi folosite împotriva acestei zone.
● Cele patru puteri (Franța, S.U.A., Marea Britanie, U.R.S.S.) se obligă:
— să nu mențină armament nuclear în cadrul trupelor lor de pe teritoriul acestei zone.
— să nu pună arma atomică la dispoziția guvernelor sau altor organe de pe aceste teritorii.
● Statele interesate se obligă să stabilească pe teritoriul zonei propuse un sistem de control larg și eficace — atât control terestru, cit și aerian.

O sută de familii din Kurische-Strasse (Berlinul estic) s-au adresat lui Friedrich Ebert, primul general al Berlinului, și lui Willy Brandt, primul Berlinului de vest, cerându-le să susțină propunerea guvernului R. D. Germane cu privire la organizarea unui referendum popular în cele două state germane, în legătură cu zona denuclearizată. În fotografia, un aspect al acțiunii de strângere de semnături în fa-voarea zonei denuclearizate și cîteva din semnăturile locatarilor, de pe Kurische-Strasse

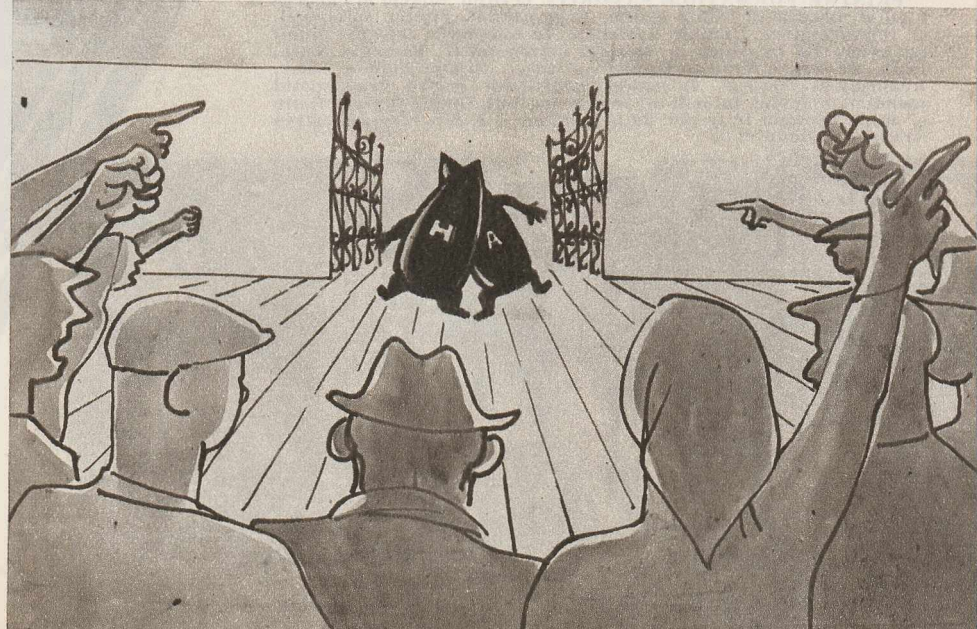
Friedrich Ebert, Willy Brandt, Kurt Schumacher, Konrad Adenauer, Hans Dietrich Genscher, J. Lönker, Walter Gellert

Helmut Kohl, Gerhard Schröder, Karl-Heinz Jaspers, Rolf Bohn, Gerhard Jäger

Avioane „U.S. Air Force“ încărcate cu rachete și bombe atomice pun în permanent pericol viața cetățenilor din R.F. Germană. De curind, prin ziare și radio, locuitorii orașului Pfalz au fost alarmați de faptul că, în cursul unei manevre, un asemenea avion a pierdut o încărcătură de proiectile rachetă cu o înaltă putere distructivă. Iată pentru ce populația vestgermană se ridică cu hotărîre împotriva menținerii de armament atomic pe teritoriul R.F.G.

AFARĂ CU VOII...

Desen de Cik DAMADIAN

SPORT

INCEPUTUL ȘI... SFÎRȘITUL UNEI FAZE. Meciul de fotbal Rapid București-C.F.R. Cluj s-a încheiat cu scorul de 4-1 pentru bucareșteni. Ultimul punct pentru Rapid a fost înscris de Raab. Mingea a pornit dintr-o fază de la jumătatea de teren a oaspeților (stînga) și, mai târziu, după ce Raab a tras, tot el a scos balonul din poarta clujenilor (jos).

PRIMUL CROS AL ANULUI. În jurul stadionului P.T.T. s-a desfășurat duminică primul cros al anului. În clișeu: aspect de la startul probei de 6.000 metri.

ÎN CIUDA FRIGULUI ȘI ZĂPEZII, amatorii de ciclocros s-au întrecut și duminică trecută.

← **BOXERI ROMÎNI PESTE HOTARE.** În sala Gwardia din Varsovia, reprezentativa de box Dinamo-București a terminat la egalitate (10-10) cu boxerii de la „Gwardia”. În clișeu: Constantin Dumitrescu atacînd dezlanțuit în partida cu Poppe („Gwardia”), pe care l-a învins.

CAMPIONATUL MONDIAL DE SCHI-FOND ȘI SĂRITURI. În vederea întrecerilor de la Lahti, schiorii finlandezi s-au pregătit chiar la locul de concurs. Iată-l pe săritorul Niilo Halonen, într-o spectaculoasă încercare.

PRINTRE FORMAȚIILE FAVORITE la titlul șuprem al campionatului mondial de fotbal se află, după părerea multor specialiști, și reprezentativa Uniunii Sovietice. În fotografie: echipa Uniunii Sovietice. De la stînga la dreapta: antrenorul G. Kacialin, Nelto, Fașin, Krijevski, Streltoy, Ogonkov, Ivanov, Rijkin, Voinov, Isaev, Kuznetov și Tatusin. În cadrul pregătirilor pentru campionatul mondial, mai sînt folosiți numeroși jucători tineri. O parte dintre ei au jucat recent în meciul de la Kanton: U.R.S.S. - reprezentativa Armatei Chineze (4-1).

Medalionul nostru

ALEXANDRU LASCU

Toți cei ce cunosc „Jumen natașiei” îl știu bine și pe „enea Sandu”. Îl apreciază pentru felul său de a fi, pentru bunăvoința cu care ajută pe fiecare în însușirea măiestriei și îl stimează pentru palmaresul său. Într-adevăr, a aproape pare de neînchipuit ca un sportiv să dețină 23 de ani titlul de campion al țării. Și totuși această performanță a fost realizată de săritorul de pe trambulină Alexandru Lascu.

De la vîrstă de 7 ani a îndrăgît înotul și primele sale încercări sînt legate de trecerea „gîrlei” (Dimboviței) și apoi de concursurile de la „Hagi Tudorașeni” (la cul de la marginea Bucureștilor). Bun gimnast, curajos, Alexandru Lascu s-a simțit atras spre săriturile de pe trambulină și, în 1930 (la vîrstă de 19 ani), a cucerit, pentru prima oară, la ștrandul Kiselef, titlul de campion al țării. Reprezintă atunci Tents-Clubul. După un an recreează performanța, apărînd culorile clubului „Sportul Studentesc”. Din anul 1932 el intră în rândurile sportivilor clubului C.F.R. An după an, atașat din ce în ce mai puternic de clubul sportiv al cefeștilor, Alexandru Lascu își înscrie cu regularitate numele pe lista campionilor țării.

Luptînd cu condițiile grele impuse unui „sport minor”, cum era considerată natașia, el face numeroase sacrificii pentru a rămîne credincios aceste pasiuni. Menținerea pe primul plan al săriturilor îi cerea un antrenament intens. Modest, conștiincios și totdeauna vesel și optimist, așa cum îl cunoaștem și astăzi, Lascu nu a cedat nici un moment pasul, deși chiar și procurarea numai a echipamentului de săritură constituia pe atunci o problemă.

În 1931 participă la primul concurs internațional (România-Ungaria) și se clasează pe locul al II-lea, după sportivul maghiar Nagy Caroli, actualul antrenor al săriturilor din R.P. Ungară. După cel de-al doilea război mondial el participă la concursuri în Uniunea Sovietică, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria și Cehoslovacia, unde demonstrează și surprinzătoare calități la săriturile comice.

Ultima oară Alexandru Lascu apare pe trambulină, în calitate de concurent, în 1953, devenind atunci pentru a 23-a oară campion al țării. Nu după multă vreme, în același an însă, el se retrage din activitatea competițională în care nu a fost întrecut de nici un sportiv român. În urma sa au apărut frații Herbert și Klaus Witemberger, Norbert Hatzag și multe alte elemente tinere care au fost și sînt îndrumate pe drumul măiestriei de antrenorul Alexandru Lascu. Cine nu-l cunoaște încă pe acel care a fost timp de 23 de ani campion al țării, îl poate afla lesne. Acum, la bazinul acoperit, și în timpul verii, la ștrandul „Dante Gherman”, el se ocupă de noua generație de săritori. Urmărindu-l în activitatea sa și stînd de vorbă cu el, îl veți cunoaște așa cum l-am cunoscut și noi: modest, conștiincios, optimist și mereu cu zîmbetul pe buze. Se pare că nici nu îmbătrînește.

Florin ȘERBAN

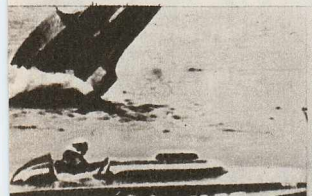

LASCU
vîz de Neagu RĂDULESCU

ÎN JURUL GLOBULUI

ATELIT („Trabant“) se numește ultimul tip de turism, produs fabricii de automobile din Zwickau (R. D. Germană). Mașina are roșeria din material plastic, un motor de 18 C.P. și un consum de benzină de 6 litri la suta de kilometri.

CLIPĂ ÎNAINTE DE MOARTE. Asii sportului profesionist în Occident plătesc adesea cu prețul vieții condițiile impuse de atroni. Ultima victimă este camionul italian Ezio Silva, a căui barcă cu motor s-a răsturnat, ricinuind moartea pilotului, în timpul unui concurs nebunesc în Florida. Fotografia a fost luată o clipă înainte de moarte.

MUSAFIRI DIN ANTARCTICA. Ultima expediție științifică în Antarctica a adus în U.R.S.S. cîtiva „musafiri“ foarte simpatici. Este vorba de prietenosii pinguinii al regiunilor gheturilor venice, care și-au găsit un nou domiciliu în Grădina zoologică din Moscova și care nu fac nici un fel de mofluri cînd e vorba de hrana zilnică.

CESTE BARĂCI DE LEMN de pe Schottmüllerstrasse din orașul estgerman Hamburg nu adăpesc altceva decît... Institutul de anatomie al Universității din rus. Condiții „optime“ pentru navațtura studenților vestgermani...

SOARELE TOPEȘTE OTELUL. Folosirea energiei solare în scopuri practice formează obiectul unor cercetări intense ale savanților sovietici. Paralel cu construcția primei centrale industriale solare în Armenia Sovietică, se desfășoară lucrările experimentale la Institutul de Energetică din Tașkent. Iată o oglindă parabolică specială, fabricată la acest institut, cu ajutorul căreia razele solare topesc oțelul.

PENTRU PRIMA OARĂ ÎMPREUNĂ. O nouă producție a studiourilor franceze prezintă, pentru prima oară împreună, pe cei doi mari comici — Fernandel și Toto. Filmul se intitulază „Legea-i lege“ și povestește aventurile a doi prieteni — unul grănicer (Fernandel) și altul contrabandist (Toto) — pe care „profesiunile“ respective îi pun în veșnic conflict.

INTRAREA SECRETĂ A LUI HENRIC al III-lea. Cu prilejul unor săpături efectuate recent la turnul Wakefield din Londra, au fost descoperite un perete și o intrare secretă care duceau spre apartamentele particulare ale regelui Henric al III-lea. În fotografie, experții cercetînd zidul și intrarea care, deși au fost construite în secolul al XIII-lea, s-au păstrat în perfectă stare.

GONG!

PUBLICUL APLAUDĂ...

- succesul de care se bucură noul spectacol al Teatrului „Io-zsef Attila“ din Budapesta, cu piesa tînarului scriitor italian Gian Carlo „Calegari, „Jocînari-tele“. Dramaturgul, care a asistat la premieră, s-a declarat încîntat de regia lui Imre Raday, ea și de interpretarea actrițelor Ilona Kallay și Rita Bekes.
- promisiunea făcută de popularul Maurice Chevalier (care turnează acum în Statele Unite), de a reveni la primăvară pe o scenă pariziană. El va apare de data aceasta în postura de actor de dramă, în „Comperul“ de John Osborn, rol ce a fost creat cu mare succes anul trecut la Londra de Laurence Olivier.
- căldura cu care întregul colectiv al Teatrului „Mossoviet“ din Moscova, în frunte cu primul regizor I. Zavadski, a îmbrățișat noua piesa a lui Nikolai Vîrlî, „Departări necercetate“, dedicată eroicelor stradani ale agronomilor sovietici.
- hotărîrea unor cinești americani de a înregistra pe peliculă întregul spectacol cu „Unchiul Vania“ de Cehov, în interpretarea ansamblului teatrului new-yorkez „Strada 40“. La reușita spectacolului a contribuit prezența în distribuție a cunoscutului artist Franchot Tone, care define roțul doctorului Astrov.
- reparația pe scenă, după o îndelungată absență, a lui Iosif Bulov, unul dintre actorii frunțași ai vestitului, pe vremuri, teatru din Vilna. Actualmente el joacă la Buenos-Aires rolul domnului Frank, din piesa „Jurnalul Annei Frank“.

PUBLICUL CRITICĂ...

- spectacolul prezentat de Teatrul „Rotonda“ din capitala Mexicului, cu dramatizarea romanului „Bună ziua, tristete“ al tînerei și atît de discutatei Françoise Sagan. Interpretarea de către talentata Kitty de Hoyos a rolului central nu poate salva spectacolul de banalitate și platitudine.
- o nouă masacrare a unei opere clasice, comisă de către fabricanții de comedii muzicale revuștice de pe Broadway. După Shakespeare, Voltaire, Shaw și O'Neill, acum i-a venit rîndul lui Molière, al cărui „Doctor fără voce“ a devenit, tot fără voce, spectacol muzical și coreografie, cu ajutorul regizorului H. C. Potter și al actorilor de music-hall Melville Cooper și Susan Johnson.
- nereușita ultimei piese a lui Miloslav Steklîi, talentat autor ceh, creatorul pieselor jucate și pe scenele noastre cu mult succes: „Viață nouă“ și „Oaspeți nepoftiți“. Intitulată „Hei, domnule Palarie“ și regizată chiar de autor, lucrarea nu s-a bucurat de succesul realizărilor anterioare.

GONG!

A PUTEA JUCA DIN NOU! obby Charlton, unul dintre jucătorii echipei engleze de fotbal Manchester United, rănit în urma accidentului de avion suferit de echipa sa, va părăsi zilele acestea spitalul din München, unde a fost îngrijit. El surîde la gândul că în curînd își va putea lua locul printre coechipierii săi.

ACȚIA: București, Piața Școlii, Căsuța Poștală 3507 of. 33, Tel. 7.60.10 Int. 1744. **ABONAMENTE** la toate oficiile poștale din țară și la birourile poștale și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. **PREȚUL ABONAMENTELOR:** 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad Mușatescu și Dan Birlădeanu. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Școlii „I. V. Staînă“.

Mărtisoare

pentru cei dragi

Fotografii de M. IVANCIU și S. STEINER

PREȚUL 2 LEI